

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA ZRC SAZU

ALLIAS

ACTA HISTORIAE ARTIS SLOVENICA

24|1 • 2019

Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU
France Stele Institute of Art History ZRC SAZU

ACTA HISTORIAE ARTIS
SLOVENICA

24|1·2019

LJUBLJANA 2019

Acta historiae artis Slovenica, 24/1, 2019

Znanstvena revija za umetnostnozgodovino / Scholarly Journal for Art History

ISSN 1408-0419 (tiskana izdaja / print edition)

ISSN 2536-4200 (spletna izdaja / web edition)

Izdajatelj / Issued by

ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta /

ZRC SAZU, France Stele Institute of Art History

Založnik / Publisher

Založba ZRC

Glavna urednica / Editor-in-chief

Tina Košak

Uredniški odbor / Editorial board

Renata Komić Marn, Tina Košak, Katarina Mohar, Mija Oter Gorenčič, Blaž Resman, Helena Seražin

Mednarodni svetovalni odbor / International advisory board

Günter Brucher (Salzburg), Ana María Fernández García (Oviedo),

Iris Lauterbach (München), Hellmut Lorenz (Wien), Milan Pelc (Zagreb),

Sergio Tavano (Gorizia-Trieste), Barbara Wisch (New York)

Lektoriranje / Language editing

Aleksandra Čehovin, Amy Anne Kennedy, Blaž Resman, Urška Vranjek Ošlak

Prevodi / Translations

Nika Vaupotič

Oblikovna zasnova in prelom / Design and layout

Andrej Furlan

Naslov uredništva / Editorial office address

Acta historiae artis Slovenica

Novi trg 2, p. p. 306, SI -1001 Ljubljana, Slovenija

E-pošta / E-mail: ahas@zrc-sazu.si

Spletna stran / Web site: <http://uifs1.zrc-sazu.si>

Revija je indeksirana v / Journal is indexed in

Scopus, ERIH PLUS, EBSCO Publishing, IBZ, BHA

Letna naročnina / Annual subscription: 35 €

Posamezna enojna številka / Single issue: 25 €

Letna naročnina za študente in dijake: 25 €

Letna naročnina za tujino in ustanove / Annual subscription outside Slovenia, institutions: 48 €

Naročila sprejema / For orders contact

Založba ZRC

Novi trg 2, p. p. 306, SI-1001, Slovenija

E-pošta / E-mail: zalozba@zrc-sazu.si

AHAS izhaja s podporo Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

AHAS is published with the support of the Slovenian Research Agency.

© 2019, ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Založba ZRC, Ljubljana

Tisk / Printed by Cicero d. o. o., Begunje

Naklada / Print run: 400

VSEBINA

CONTENTS

DISSERTATIONES

Katarina Šmid

<i>Orfej med živalmi na ptujskem Orfejevem spomeniku – upodobitev ekfrazе Filostrata Mlajšega?</i>	7
<i>Orpheus among the Animals on the Orpheus Monument in Ptuj: An Echo of the Ekphrasis by Philostratus the Younger?</i>	17

Jure Vuga

<i>Podoba samogiblјive skulpture malika, mehaničnega čudesa ali »avtomata« na Kranjskem oltarju</i>	19
<i>A Depiction of a Self-moving Sculpture of an Idol, a Mechanical Marvel or Automaton in the Krainburg Altarpiece</i>	34

Boris Golec

<i>Višnjegorski slikarji 17. in 18. stoletja, njihovo socialno in naročniško okolje. Frančišek Karel (Francesco) Faenzi, Franc Faenzi, Janez Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karel Ludvik Gentilli, Peter Straspurger, Franc Anton Nirenberger, Franc Ksaver Nirenberger, Anton Nirenberger</i>	37
<i>17th and 18th Century Painters from Višnja Gora, their Social Environment and Commissioners. Franz Karl (Francesco) Faenzi, Franz Faenzi, Johann Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karl Ludwig Gentilli, Peter Straspurger, Franz Anton Nirenberger, Franz Xaver Nirenberger, Anton Nirenberger</i>	80

Renata Komić Marn

<i>»Če bo hotel muzej pridobiti kaj boljših stvari, bo moral za nakup tvegati večje vsote.« Nakupi za Narodni muzej na dražbi Szapáryjeve zbirke v Murski Soboti</i>	83
<i>“If the museum wishes to obtain better things, it will have to risk higher sums.” The Acquisitions for the National Museum at the Auction of the Szapáry Collection in Murska Sobota</i>	109

Barbara Vodopivec

<i>Restitucija predmetov kulturne dediščine iz Avstrije v Jugoslavijo po letu 1945</i>	111
<i>Restitution of Objects of Cultural Heritage from Austria to Yugoslavia after 1945</i>	129

DOCUMENTA

Jure Volčjak

Cerkve goriške nadškofije na Kranjskem v času nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa.

1. del: Bistrski, gorenjski in metliški arhidiaconat.....135

The Churches of the Archdiocese of Gorizia in Carniola in the Time of Archbishop

Karl Michael von Attems.

Part 1: The Archdeaconry of Bistra, Upper Carniola (Gorenjska) and Metlika185

APPARATUS

Izvečki in ključne besede / Abstracts and keywords189

Sodelavci / Contributors195

Viri ilustracij / Photographic credits197

DOCUMENTA

Cerkve goriške nadškofije na Kranjskem v času nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa

1. del: Bistrski, gorenjski in metliški arhidiaconat

Jure Volčjak

Uvod

Kranjska je v 18. stoletju na področju cerkvene uprave doživela korenite spremembe. Leta 1751 je papež Benedikt XIV. (1740–1758) po nekajletnih pritiskih Marije Terezije (1740–1780) ukinil starodavni oglejski patriarhat in namesto njega ustanovil dve nadškofiji: v Gorici za ozemlje nekdanjega patriarhata na ozemlju cesarstva (t. i. *a parte Imperii*), v Vidmu pa za furlanski del patriarhata. Že dve leti pred tem (1749) je v Gorici zaživel apostolski vikariat, papež pa je za prvega apostolskega vikarja izbral baselskega stolnega kanonika, Goričana Karla Mihaela grofa Attemsa (1750/52–1774), ki je bil leta 1752 imenovan tudi za prvega goriškega nadškofa.¹

Glavna naloga apostolskega vikarja, zapisana v brevu *Postquam per alias* iz leta 1752, je bila temeljita vizitacija zaupanega mu ozemlja in dostava poročila Svetemu očetu.² Oglejski patriarhi zaradi večstoletnih sporov med Beneško republiko in cesarjem na Dunaju niso mogli izvajati svojih škofovskih opravil. Zadnji patriarh, ki je imel prost dostop do ozemlja patriarhata na vzhodu do reke Drave, je bil Frančišek Barbaro (1593–1616). Kasneje (leta 1628) so cesarji patriarhom prepovedali vstop na ozemlje cesarstva; to prepoved so večkrat ponovili, npr. leta 1640, 1655, 1658, 1719 in zadnjič leta 1736.³ Škofovski opravila so zato na ozemlju cesarstva dunajski nunciji podeljevali različnim škofom, največkrat pičenskemu škofu. Duhovščina s svojim pastirjem v Vidmu stikov ni popolnoma pretrgala (kljub takšnim ukazom), so pa bili ti precej omejeni. O tem pričajo prejemi različnih kleriških redov s strani patriarha v Vidmu. V času po ponovljeni prepovedi vstopa patriarhov na ozemlje cesarstva se je število posvečenj zmanjšalo, sčasoma pa se je stanje počasi pričelo normalizirati.⁴

¹ Jure VOLČJAK, *Goriška nadškofija na Kranjskem v času apostolskega vikarja in prvega nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa (1750–1774)*, Ljubljana 2017 (Acta Ecclesiastica Sloveniae, 39), str. 21–75.

² VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 53.

³ Lilijana ŽNIDARŠIČ GOLEC, *Odsevi habsburško-beneških odnosov v Cerkvi zgodnjega novega veka na Slovenskem*, *Arhivi. Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije*, 34/2, 2011, str. 319–327.

⁴ Anton OŽINGER, *Cerkvene razmere na slovenskem Štajerskem v času goriškega nadškofa Karla Mihaela Attemsa (1750–1774) v luči njegovih vizitacij*, Ljubljana 1994 (tipkopis doktorske disertacije); Jure VOLČJAK, *Ordinacijska protokola goriške nadškofije 1750–1824. 1: 1750–1764*, Ljubljana 2010 (Viri, 31); Jure VOLČJAK, *Ordinacijska protokola goriške nadškofije 1750–1824. 2: 1765–1824*, Ljubljana 2012 (Viri, 34); VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 21–29.

Večdesetletna oziroma stoletna odsotnost krajevnega škofa od svojih vernikov je pustila globoke posledice na verskem področju. Na Koroškem se je razširil kriptoprotentantizem,⁵ na Dolenjskem se je širilo pijančevanje ipd. Arhidiakoni, ki so v veliki meri nadomeščali oglejskega patriarha, niso mogli popraviti oziroma odpraviti vseh težav.⁶

Apostolski vikar oziroma kasnejši nadškof Attems je takoj po nastopu službe pričel z vizitacijami obsežnega zaupanega mu ozemlja in stanje na posameznih župnijah po vizitaciji dal zapisati v debele protokole, ki so se na srečo ohranili skoraj v celoti in jih danes hranijo v Nadškofijskem arhivu v Gorici.⁷ Večina od njih je bila pred leti v okviru mednarodnega projekta tudi že objavljena,⁸ za ozemlje Kranjske pa bodo v bližnji prihodnosti.⁹

Vizitacijski zapiski so izjemno bogat vir, saj vsebujejo raznovrstne podatke. V pričujočem prispevku smo se osredotočili na omembe cerkva, njihovih patrocinijev, oltarjev, bratovščin, beneficijev in drugih zanimivosti, povezanih z njimi. Samostojen prispevek o bratovščinah je bil objavljen pred tremi leti,¹⁰ tokrat pa smo vključili doslej neznane bratovščine in druge ugotovitve.

Slovensko ozemlje je gosto posejano s cerkvami. Skoraj na vsaki vzpetini stoji vsaj kapela, če ne celo cerkev. Vsaka posebej trdno pričuje in naznanja, da je na tem ozemlju živelo verno ljudstvo. Praktično vsaka vas ima svojo cerkev, kar kaže tudi na to, da so bili naši predniki med seboj tudi zavistni in tekmovalni. V času, ko so bila bivališča na podeželju večinoma še lesena, je predstavljala gradnja takega zidanega objekta izjemen zalogaj. Kranjska s svojim prebivalstvom ni slovela ravno kot bogata dežela. Razmeroma slab finančni položaj v deželi se je v 18. stoletju odražal tudi na stanju cerkva goriške nadškofije, saj so bile številne zelo zanemarjene in potrebne obnove.

Nadškof Attems je župnije običajno vizitiral v poletnih mesecih med junijem in septembrom. Kranjske župnije je obiskal v letih 1752/53, 1757, 1761, 1763 in 1767, njegov pomožni škof koadjutor Rudolf Jožef grof Edling (1774–1784), ki je Attemsa nasledil po smrti leta 1774, pa leta 1771 (namesto obolelega nadškofa). Oba sta se trudila, da sta sama sistematično obiskala čim več župnij. Ker jima zaradi pomanjkanja časa nekaterih vendarle ni uspelo obiskati, sta za vizitacijo pooblastila

⁵ Christine TROPPER, *Glut unter der Asche und offene Flamme. Der Kärntner Geheimprotestantismus und seine Bekämpfung 1731–1738*, Wien-Odenburg 2011 (Quellenedition des Instituts für Österreichische Geschichtsforschung, 9).

⁶ Razmere v bistrskem, kostanjeviškem in stiškem arhidiakonatu je pred leti v obsežnih monografijah prikazal Jože Mlinarič. Gl. Jože MLINARIČ, *Kostanjeviška opatija 1324–1786*, Kostanjevica na Krki 1987; Jože MLINARIČ, *Stiška opatija 1136–1784*, Novo mesto 1995; Jože MLINARIČ, *Kartuzija Bistra*, Ljubljana 2001.

⁷ Vizitacijski zapiski za Tuhinjsko dolino se niso ohranili.

⁸ Franc KRALJ, Luigi TAVANO, *Atti delle visite pastorali negli arcidiaconati di Gorizia, Tolmino e Duino dell'arcidiocesi di Gorizia 1750–1759*, Gorizia 1994 (Atti delle visite pastorali di Carlo Michaele d'Attems arcivescovo di Gorizia 1752–1774, 1); Franc KRALJ, Luigi TAVANO, *Atti delle visite pastorali negli arcidiaconati di Gorizia, Tolmino e Duino dell'arcidiocesi di Gorizia 1762–1773*, Gorizia 2000 (Atti delle visite pastorali di Carlo Michaele d'Attems arcivescovo di Gorizia 1752–1774, 4); Anton OŽINGER, *Vizitacijski zapiski savinjskega arhidiakonata goriške nadškofije 1751–1773*, Ljubljana 1991 (Vizitacijski zapiski goriškega nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa 1752–1774, 2); Peter Günther TROPPER, *Die Berichte der Pastoralvisitationen des Görzer Erzbischofs Karl Michael von Attems in Kärnten von 1751 bis 1762*, Wien 1993 (Fontes rerum Austriacarum. 2: Diplomataria et acta, 87; Vizitacijski zapiski goriškega nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa 1752–1774, 3).

⁹ Jure VOLČJAK, *Vizitacijski zapiski goriškega nadškofa Attemsa za arhidiakonate na Kranjskem 1752–1771* (v pripravi). Gre za naslednje vizitacijske zapisnike: Archivio storico diocesano di Gorizia (IT ASDG), Archivio della Curia Arcivescovile di Gorizia (ACAG), Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), 1/7 ex 11 (26), 1/11 ex 15 (30), 1/14 ex 18 (33), 1/18 ex 22 (37), 1/21 ex 25 (40) in 1/22 ex 26 (41). Ker se fondi goriškega škofijskega arhiva od leta 2016 urejajo, imajo vizitacije nove signature.

¹⁰ Jure VOLČJAK, Pregled predjožefinskih bratovščin na ozemlju goriške nadškofije na Kranjskem, *Acta historiae artis Slovenica*, 21/2, 2016, str. 9–34, 206.

posebne komisarje. Med vizitacijo sta si skušala poleg župnijske cerkve ogledati tudi čim več podružničnih cerkva. Svoje ugotovitve sta si skrbno beležila in naročala, da je treba cerkve in oltarje popraviti, prebeliti, oltarje pozlatiti, cerkve in pokopališča očistiti navlak, nabaviti oziroma zamenjati neprimerno cerkveno opremo itd. Drugo polovico 18. stoletja tako lahko označimo tudi kot čas prenove sakralnih objektov, zlasti pa gradenj novih cerkva. Čeprav je bil škofov obisk župnije odlična priložnost za posvetitev novih cerkva, starih neposvečenih cerkva in oltarjev, so številni oltarji ostali neposvečeni, zato je duhovščina na njih lahko maševala le z uporabo portatilov, t. i. prenosnih oltarjev, ki so jih položili v vdolbine na oltarni menzi. Vizitacijski zapisnik je nemalokrat tudi edini vir, v katerem se je ohranil zapis o posvetitvi cerkve oziroma oltarja, o določitvi dneva obhajanja posvetitve cerkve ipd. Nadškof je ob priliki vizitacije govoril tudi z verniki in velikokrat prisluhnil njihovim željam po ustanovitvi novih vikariatov. Nekatere omembe oziroma ustanovitveni dekreti so se prav tako ohranili le v vizitacijskih zapisnikih (npr. za vikariat Olševek).¹¹

Vizitator je običajno v župnijo prišel pozno popoldne oziroma proti večeru. Po slovesnem sprejemu se je najprej odpravil v cerkev, nato pa na pokopališče, kjer je molil za pokojne župljane. Naslednji dan je običajno najprej sledila sv. maša, po njej pa vizitacija cerkve in pogovor z duhovniki in verniki. Vizitacijski zapisniki iz let 1752/53, 1757 in 1761 navadno vključujejo navedbe patrocinijev vseh oltarjev (razen če ga nadškof ni pozabil, kot se je zgodilo v Metliki) župnijske cerkve in tudi podružnic. Pri podružnicah so v kasnejšem obdobju omenjeni le patrociniji velikih oltarjev, stranskih pa skorajda ni najti. Slednje velja še posebej v primeru, ko nadškof ni imel prezentacijske pravice. To se nazorno odraža na primeru Bele krajine, kjer je bilo vseh pet župnij v okviru nemškega viteškega reda pod vodstvom metliškega prošta; goriški nadškof je imel samo duhovno oblast.¹² Nekaj podobnega bi se lahko pripetilo tudi v Komendi, ki je sodila pod patronat malteškega viteškega reda, vendar je bil župnik Peter Pavel Glavar dober Attemsov prijatelj in vizitacije ni oviral, čeprav bi jo lahko. Attems je sicer v takih primerih nastopal kot apostolski delegat in ne kot krajevni škof.¹³

Ozemlje goriške nadškofije na Kranjskem (brez Vipavske doline do reke Hubelj in župnij na Idrijskem) je bilo izjemno obsežno. Tekom stoletij se je razvilo sedem arhidiakonotov: bistrski, gorenjski, kostanjeviški, metliški, novomeški, ribniški in stiški arhidiakonot, v okviru katerih je živelo in delovalo veliko število župnij in vikariatov.¹⁴ Zaradi obsežnosti ohranjenega besedila je tematika razdeljena na tri dele. V prvem delu so tako obdelani arhidiakonoti s sedežem v kartuziji Bistra, gorenjski arhidiakonot, razdeljen na komisariata Stara Loka in Kamnik, s sedežem v Ljubljani, ter arhidiakonot nemškega viteškega reda v Beli krajini s sedežem v Metliki. Ti trije arhidiakonoti so po svojem obsegu tudi najmanjši, gorenjski in bistrski pa obenem tudi najmanj problematična (življenjske razmere in finančno stanje župnij so bili na solidni ravni). Bistrski arhidiakonot je v petdesetih letih 18. stoletja obsegal le eno župnijo (Cerknico) in dva župnijska vikariata (Planino pri Rakeku in Preserje). Leta 1758 se je iz Preserij izločil vikariat v Borovnici (Preserje so takrat

¹¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 254.

¹² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107: *Collator, praesentator, protector, patronus, et advocatus ecclesiae parochialis Podsemliensis est celsissimus ordo theutonicus; in spiritualibus vero ordinarius est illustrissimus, excellentissimus, ac reverendissimus dominus dominus Carolus Michael e comitibus ab Attems, Dei et apostolicae sedis gratia archiepiscopus primus Goritiaeensis.*

¹³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 29.

¹⁴ VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 75–84.

postale samostojna župnija),¹⁵ leta 1766 pa še vikariat Rakitna. Gorenjski arhidiakonot je sprva obsegal 13 župnij (Cerklje na Gorenjskem, Ihan, Kamnik, Komenda, Moravče, Poljane nad Škofjo Loko, Selca, Stara Loka, Šenčur, Tržič, Velesovo, Železniki in Žiri) in šest vikariatov (Nevlje, Sorica, Škofja Loka, Šmartno v Tuhinju, Zapoge, Zgornji Tuhinj). Iz njih se je zlasti v šestdesetih letih 18. stoletja razvilo več nekaterih novih vikariatov (Dražgoše, Javorje nad Škofjo Loko, Leskovica, Nova Oselica, Olševek, Rova, Sorica, Stara Oselica, Šenturška Gora, Zali Log), vendar nekateri izmed njih niso zaživel. ¹⁶ Metliški arhidiakonot, ki je obsegal Belo krajino, pa je štel pet župnij: Črnomelj, Metliko, Podzemelj, Semič in Vinico.¹⁷

V sklopu vizitacij omenjenih treh arhidiakonotov najdemo podatke tudi za 18 gradov in njihovih grajskih kapel.¹⁸ Patrocinije poznamo za 16 grajskih kapel, pri dveh kapelah – Belnek in Česnjice pri Moravčah – pa žal nista bila opredeljena. Patrociniji nekaterih grajskih kapel do sedaj niso bili znani, zato je njihova objava toliko pomembnejša. Velika večina omenjenih gradov in grajskih kapel je svoj konec dočakala v noriji in nasilju 2. svetovne vojne, nekaj jih je propadlo že konec 19. stoletja, par pa se jih je na srečo ohranilo.

V prispevku podajamo najprej župnijske cerkve s podružnicami, nato sledijo morebitni vikariati s svojimi podružnicami. Pri vsaki cerkvi je navedeno, kdo je imel prezentacijsko pravico, v času katere vizitacije je omenjena, vsak kraj je predstavljen tudi z originalnim zapisom, če seveda obstaja, in navedbo leta tega zapisa. Sledi navedba, ali je bila cerkev posvečena ali ne, nato pa so sumarno navedeni podatki o morebitni posvetitvi in vizitatorjevi opazki o posamezni cerkvi. Naslednji sklop predstavljajo oltarji. Pri vsaki cerkvi podajamo navedbe patrocinijev vseh omenjenih oltarjev; pri vsakem smo skušali tudi opredeliti, če je naveden kot posvečen ali kot neposvečen. V nadaljevanju so podane pri posameznih cerkvah delujoče bratovščine, pri čemer so vključeni podatki o tem, pri katerem oltarju je bratovščina delovala, ali je imela odpustke, morebitne privilegije ipd. V zadnji sklop smo uvrstili morebitne omembe beneficijev in imetnika prezentacijske pravice.

Vizitacijski zapisnik iz let 1752/53 je najslabše ohranjen, hkrati pa je tudi najpomembnejši in najobširnejši. Zaradi tega nekateri patrociniji oltarjev niso prepoznani; nekatere nam je uspelo opredeliti s pomočjo analogije ali kasnejših zapisnikov. Kljub trudu pa nekateri patrociniji ostajajo neopredeljeni; naštetni so ob koncu liturgične hierarhije patrocinijev.

¹⁵ Jure VOLČJAK, Župnija Preserje od cerkniške podružnice do samostojne župnije, *Župnija Preserje skozi čas* (ur. France M. Dolinar), Preserje 2011, str. 111–126.

¹⁶ Jure VOLČJAK, Črnuče v vizitacijskih zapisnikih goriških nadškofov Attemsa in Edlinga, *Tam čez Savo, na Črnučah. Sto petdeset let župnije Ljubljana Črnuče* (ur. France M. Dolinar), Ljubljana 2013, str. 223–238; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 90–104.

¹⁷ Matjaž AMBROŽIČ, Cerkenoupravna zgodovina Bele krajine, *Iz zgodovine Bele krajine* (ur. Miha Preinfalk), Ljubljana 2010 (= *Kronika. Časopis za slovensko krajevno zgodovino*, 58/3), str. 647–674.

¹⁸ Podrobneje o grajskih kapelah Matjaž AMBROŽIČ, Grajske kapele in patronatni vpliv fevdalne gosposke na cerkveno življenje, *Kronika. Časopis za slovensko krajevno zgodovino*, 60/3, 2012, str. 555–574.

Patrocinije oziroma titulature oltarjev lahko razvrstimo podobno, kot je to prikazano na primeru predjožefinskih bratovščin na ozemlju goriške nadškofije,¹⁹ in sicer na osnovi liturgične hierarhije patrocinijev:

- oltarji treh Božjih oseb: Kristusu posvečeni oltarji, sv. Duhu in sv. Trojici,
- Marijini oltarji,
- oltarji sv. Jožefa,
- oltarji sv. Družine,
- angelski oltarji,
- svetniški oltarji,
- oltarji navedenega patrocinija.

OLTARJI TREH BOŽJIH OSEB

Kristusu posvečeni oltarji

- **Zadnja večerja**
o Metlika, Semič
- **Kristusov smrtni boj**
o Ihan, Preserje
- **Ime Jezusovo**
o Cerknica (pokopališče), Podljubelj (Sv. Ana)
- **Jezus v ječi**
o Hribec nad Puštalom
- **Sv. Križ**
o Dolenje Brdo (Brezje), Hribec nad Puštalom, Kališe, Kamnik, Križevska vas, Lom pod Storžičem, Planina pri Rakeku, Prebačevo, Rakitna, Selšček, Slamna vas, Stari grad (Kamnik), Vinica
- **Povišanje sv. Križa**
o Crngrob, Stiška vas, Vinica
- **Sv. Rešnje telo**
o Cerknica, Škofja Loka, Zalog (pri Cerkljah), Železniki
- **Kalvarija**
o Mali grad (Kamnik), Visoko pri Kranju
- **Božji grob**
o Hribec nad Puštalom, Stara Loka, Žale (Kamnik)

¹⁹ Matjaž AMBROŽIČ, Pregled predjožefinskih bratovščin na slovenskem Štajerskem, *Acta historiae artis Slovenica*, 19/1, 2014, str. 17–52, 207; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 11–30.

Oltarji, posvečeni sv. Duhu

- **Sv. Duh**
o Češnjevak (pri Cerkljah), Črnomelj, Nova Lipa, Sela pri Semiču, Sv. Duh

Oltarji, posvečeni sv. Trojici

- **Sv. Trojica**
o Cerknica, Kamnik, Preloka, Prevalje nad Krimom (Žalostna gora), Sv. Trojica (Pusti vrh), Škofja Loka, Tržič, Vinji Vrh (pri Semiču)

MARIJINI OLTARJI

- **Rojstvo blažene Device Marije**
o Cerknica
- **Loretska Mati božja**
o grad Smuk, Zali Log
- **Blažena Devica Marija (Naša ljuba Gospa)**
o Borovnica, Črnomelj, Drtija, Hrast pri Vinici, Huje (Kranj), Ihan, Ivanje selo, Klošter pri Gradcu (Gradac), Komenda, grad Krumperk, Limbarska gora, Malenski Vrh, Mekinje, Metlika, Olševak, Planina pri Rakeku, Planinska gora, Radovica, Rodine (pri Črnomlju), Semič, Spodnji Brnik, Sv. Duh, Šenčur, Škofja Loka (dvakrat), Štrekljevec, Visoko pri Kranju, Voglje, Vojna vas, Voklo, Vršice, Žeželj, Žiri
- **Marijino obiskanje/Obiskanje Device Marije**
o Ajmanov grad (Sv. Duh), Lom pod Storžičem
- **Brezmadežno spočetje Device Marije**
o Grahovo, Selca, Spodnje Danje, Vinica
- **Marijino oznanjenje (Devica Marija od angela pozdravljena)**
o Crngrob, Kamnik, Križate (Peške Kandrše), Suha (pri Škofji Loki), Šenčur, Velesovo (Adergas)
- **Rožnovenska Mati božja**
o Moravče, Poljane nad Škofjo Loko, Stara Loka, Železniki
- **Žalostna Mati božja**
o Bukov Vrh, Crngrob, Ledine, Lontrg (Spodnji trg, Škofja Loka), Mali grad (Kamnik), Nevlje, Poljane nad Škofjo Loko, Preserje, Prevalje nad Krimom (Žalostna gora), grad Puštal, Rosalnice (Tri fare), Sorica, Tržič
- **Žalostna Mati božja in trpeči Jezus**
o Nevlje

- **Srce Marijino**
o Mekinje
- **Marijino vnebovzetje**
o Bezuljak, Cerklje na Gorenjskem, Mekinje, Zgornji Tuhinj
- **Škapulirska Mati božja**
o Cerknica, Stara Oselica, Tržič

OLTARJI SV. JOŽEFA

- **Sv. Jožef**
o Gorenjci (Kot pri Semiču), Huje (Kranj), Lahovče, Podklanec, Poljane nad Škofjo Loko, nad Preserjem, Stara Loka, Tržič (pod Kokovnico), Velesovo (Adergas), Žale (Kamnik)
- **Umirajoči sv. Jožef**
o Komenda
- **Sv. Jožef in sv. Anton Padovanski**
o grad Zalog pri Moravčah
- **Sv. Jožef in sv. Tomaž**
o Trata pri Velesovem

OLTARJI SV. DRUŽINE

- **Sv. Družina (sv. Jožef, Marija, Jezus)**
o Ihan, Vranja Peč

ANGELSKI OLTARJI

- **Angel varuh**
o Ihan, Limbarska gora, Tržič (pod Kokovnico)
- **Nadangel Gabrijel**
o Planica
- **Nadangel Mihael**
o Adlešiči, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Damelj, Desinec, Jakovica, Kamnik (pokopališče), Križate (Peške Kandrše), Olševik, Poljane nad Škofjo Loko, Stara Loka, Vavpča vas

SVETNIŠKI OLTARJI

- **Sv. Agata, devica in mučenka**
o Crngrob, Rova
- **Sv. Ahacij, mučenec**
o Crngrob, Ledinske Krnice
- **Sv. Ahacij in tovariši, mučenci**
o Kališe
- **Sv. Aleš**
o Zakal
- **Sv. Ambrož**
o Ambrož pod Krvavcem
- **Sv. Ana**
o Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Drtija, Gozd, Gradišče pri Lukovici, Hrastje (pri Kranju), Kožljek, grad Krupa, Ledinica, Podljubelj (Sv. Ana), grad Škofja Loka, Veliki Nerajc, Vidošiči, Zgornji Brnik, Železniki
- **Umirajoča sv. Ana**
o Trata pri Velesovem
- **Sv. Ana in sv. Joahim**
o Žale (Kamnik)
- **Sv. Andrej, apostol**
o Cerknica, Češnjevok (pri Cerkljah), Gozd, Komenda, Spodnje Danje, grad Turn pri Črnomlju, Tržič
- **Sv. Andrej, apostol, in sv. Nikolaj, škof**
o Dole pri Krašcah, Kamnik, Sv. Andrej nad Zmincem, Železniki, Žiri
- **Sv. Anton, opat**
o Cerklje na Gorenjskem, Krasinec, Leskovic, Nevlje, Trnovec, Železniki
- **Sv. Anton Padovanski**
o Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Čabrače, Golek, grad Hošperk, Mekinje, Moravče, Stari grad (Kamnik), Trata (Gorenja vas), Trata pri Velesovem, Visoko pri Kranju, Vranja Peč, Zilje
- **Sv. Apolonija, devica in mučenka**
o Huje (Kranj), Pevno

- **Sv. Barbara, devica in mučenka**
o Črnomelj, Gozd, Grad, Martinjak, Sv. Barbara
- **Sv. Benedikt, opat**
o Zgornje Stranje
- **Sv. Blaž, škof**
o Vrhpolje pri Moravčah
- **Sv. Brikcij, škof in mučenec**
o Četena Ravan
- **Sv. Cecilija, devica in mučenka**
o Kamnik
- **Sv. Dizma, mučenec**
o Hribec nad Puštalom
- **Sv. Dominik**
o Srednja vas pri Šenčurju, Velesovo (Adergas) (*sancti Dominici confessoris*)
- **Sv. Donat, mučenec**
o Drtija, Trata (Gorenja vas)
- **Sv. Doroteja in sv. Sigismund (Žiga)**
o Kamnik (pokopališče)
- **Sv. Egidij (Tilen), opat**
o Dvorje, Javorje nad Škofjo Loko, Limbarska gora, Podljubelj (Sv. Ana)
- **Sv. Eligij, škof**
o Mali grad (Kamnik), Tržič
- **Sv. Elizabeta**
o Bukovica
- **Sv. Fabijan in Boštjan (Sebastijan)**
o Črnomelj (Mestna Loza), Gornji Suhor pri Vinici
- **Sv. Filip in Jakob, apostola**
o Valterski Vrh
- **Sv. Florijan, mučenec**
o Bukovica, Črnomelj, Kamnik pod Krimom, Krvavčji Vrh, Lahovče, Lontrg (Spodnji trg, Škofja Loka), Planina pri Rakeku, grad Pobrežje, Sopotnica (Florijan nad Zmincem), Sv. Mohor (Podstran), Šenčur, Štefanja Gora, Trata (Gorenja vas), Tržič, Zali Log

- **Sv. Florijan in sv. Donat**
o Žale (Kamnik)
- **Sv. Frančišek Ksaverij**
o grad Gradac, Mali grad (Kamnik), Vrhpolje pri Moravčah, Železniki (Log)
- **Sv. Frančišek Paolski**
o Hribec nad Puštalom
- **Sv. Frančišek Serafinski z relikvijami mučenca sv. Generozija**
o Mekinje
- **Sv. Frančišek Serafinski in sv. Anton Padovanski**
o Komenda
- **Sv. Helena, vdova**
o Belčji Vrh, Grad, Ponikve (nad Preserjem), Prebačevo, Zemelj
- **Sv. Henrik, pričevalec**
o Lom pod Storžičem
- **Sv. Ignacij in jezuitski mučenci**
o Vinica
- **Sv. Izidor, kmet in pričevalec**
o Radomlje
- **Sv. Jakob, apostol**
o Bereča vas, Dolnji Suhor pri Metliki, Jarčje Brdo, Križevska vas, Ledine, Naklo
(pri Črnomlju), Šenčur, Škofja Loka, Učakovci, Zgornje Koseze
- **Sv. Janez in sv. Donat, mučenca**
o Šenčur
- **Sv. Janez Krstnik**
o Cerknica, Gornja Lokvica, Kamnik, Komenda, Luže, Petrova vas, Stari grad (Kamnik), Suha,
Sv. Trojica (Pusti vrh), Trata (Gorenja vas) – 2 oltarja, Tribuče, Velesovo (Adergas), Zakal,
Zgornji Brnik
- **Obglavljenje sv. Janeza Krstnika**
o Stara Loka
- **Sv. Janez Evangelist**
o Dobljče, Dragatuš, Goričica pri Ihanu (Tabor), Reteče, Rova, Tribuče, Zabočevo,
Zgornje Koseze

- **Sv. Janez Nepomuk, mučenec**
o Črnomelj, Nova Oselica, Prevalje nad Krimom (Žalostna gora), Semič, Šenčur, grad Tuštanj
- **Sv. Janez Nepomuk in sv. Frančišek Ksaverij**
o Brdo (Goropeče), Cerklje na Gorenjskem (pokopališče)
- **Sv. Janez in sv. Pavel**
o Sv. Trojica (Pusti vrh)
- **Sv. Jernej, apostol**
o Begunje pri Cerknici, Kamnik, Otovec, Peče, Voklo
- **Sv. Jedert, devica**
o Čabrače, Lajše, Sv. Duh, Štefanja Gora
- **Sv. Joahim**
o Trzič (pod Kokovnico)
- **Sv. Job**
o Volčji Potok
- **Sv. Jurij, mučenec**
o Brezje (pri Cerknici), Borovnica, Drtija, Gradišče pri Lukovici, Ihan, Lom pod Storžičem, Lontrg (Spodnji trg, Škofja Loka), Nevlje, Rožanec, Stara Loka, Šenčur, Šmartno (pri Cerkljah), Trzič, Volča
- **Sv. Katarina, devica in mučenka**
o Brezova Reber, Cerklje na Gorenjskem, Cerknica, Lom pod Storžičem, Metlika, Poljane nad Škofjo Loko, Rodine (pri Črnomlju), Rova, Srednja vas pri Šenčurju, Škofja Loka, Velesovo (Adergas)
- **Sv. Klemen, papež in mučenec**
o Bukovščica, Dole pri Krašcah, Hotavlje
- **Sv. Klemen in sv. Marko**
o Zgornje Stranje
- **Sv. Koloman, mučenec**
o Mekinje
- **Sv. Kozma in Damijan, mučenca**
o Hribec nad Puštalom, Sv. Mohor (Podstran)
- **Sv. Kunigunda, devica in mučenka**
o Goričica pri Ihanu (Tabor)

- **Sv. Lenart, pričevalec**
o Dobec, Dobračeva, Drežnik, Kal (pri Semiču), Moravče, dvorec Neuhaus, Sv. Lenart (Lenart nad Lušo), Sv. Lenart (Lenart na Rebri), Sveti Primož nad Kamnikom, Zakal
- **Sv. Lovrenc, mučenec**
o Breznica pod Lubnikom, Dolenja vas (pri Cerknici), Hotavlje, Obrh pri Dragatušu, Planina (nad Svetim Primožem nad Kamnikom), Poljane nad Škofjo Loko (pokopališče), Selca, Spodnje Koseze, Srednja vas pri Šenčurju, Stara Loka
- **Sv. Lucija, devica in mučenka**
o Crngrob, Dole pri Krašcah, Dražgoše, Gora (Vrh, pri sv. Miklavžu), Goričica pri Ihanu (Tabor), Grad, grad Križ pri Komendi, Ledinske Krnice, Planina (nad Svetim Primožem nad Kamnikom)
- **Sv. Luka, evangelist**
o Grčarevec
- **Sv. Marija Magdalena**
o Božakovo, Cerknica, Crngrob, Češnjevok (pri Cerkljah), Goričica pri Ihanu (Tabor), Kališe, Kamnik (pokopališče), Križate (Peške Kandrše), Rožni Dol, Tržič, Tušev Dol, Velika Plešivica (Bedenj)
- **Sv. Marjeta, devica in mučenka**
o Bojanja vas, Borovnica, Boršt, Čabrače, Gradišče pri Lukovici, Planina pri Rakeku, Radomlje, Trata pri Velesovem – 2 oltarja
- **Sv. Marko, evangelist**
o Bušinja vas, Butoraj, Hotavlje, Spodnje Danje, Zgornji Brnik
- **Sv. Marta, devica**
o Brdo (Goropeče)
- **Sv. Martin, škof**
o Crngrob, Metlika, Moravče, Podzemelj, Poljane nad Škofjo Loko, Selca, Šmartno (pri Cerkljah), Šmartno v Tuhinju, Unec, Žiri
- **Sv. Matej, apostol**
o Hrastje (pri Kranju), Kališe
- **Sv. Matija, apostol**
o Martinjak, Zalog (pri Cerkljah)
- **Sv. Matija in sv. Valentin**
o Olševek
- **Sv. Mohor, škof in mučenec**
o Sv. Mohor (Podstran), Zabrekve

- **Sv. Mohor in Fortunat, mučenca**
o Srednja vas pri Šenčurju, Zgornje Stranje
- **Sv. Nikolaj (Miklavž), škof**
o Adešiči, Brdo (Goropeče), Cerklje na Gorenjskem, Dvorje (*sancti Nicolai et 14 auxiliatorum*), Godešič, Golica (*sancti Nicolai confessoris*), Gora (Vrh, pri sv. Miklavžu), Gradnik, Krašnji Vrh, Metlika, Možjanca, Pako, Sorica, Spodnje Bitnje, Stražnji Vrh, Voklo, Zapoge
- **Sv. Notburga, devica**
o Borovnica, Drtija, Goričica pri Ihanu (Tabor), Ledine, Semič
- **Sv. Ožbolt, kralj**
o Dragovanja vas, Peče, Sv. Ožbolt nad Škofjo Loko (Hojke), Volčji Potok
- **Sv. Pankracij, mučenec**
o Stara Oselica
- **Sv. Pavel, apostol**
o Križ pri Komendi, Stara Oselica, Vrhpolje pri Moravčah, Zalog (pri Cerkljah), Žerovnica
- **Sv. Peter, apostol**
o Bodovlje, Dolenje Jezero, Drašiči, Komenda, Planina (nad Svetim Primožem nad Kamnikom), Selca, Zapudje
- **Kesanje sv. Petra**
o Mali grad (Kamnik)
- **Sv. Peter in Pavel, apostola**
o Črnomelj, Suha (pri Škofji Loki)
- **Sv. Primož, mučenec**
o Gabrška Gora, Jamnik
- **Sv. Primož in Felicijan, mučenca**
o Bločice, Gaber pri Semiču, Planina pri Rakeku (v Trgu), Sveti Primož nad Kamnikom, Šmartno (pri Cerkljah), Voglje
- **Sv. Radegunda, vdova**
o Možjanca, Spodnje Koseze, Srednja vas pri Šenčurju, Sveti Primož nad Kamnikom
- **Sv. Rok, pričevalec**
o Borovnica, Hotemaže, Kamna Gorica v Cerknici, Metlika, Nestoplja vas, Tržič (pod Kokovnico)
- **Sv. Boštjan (Sebastijan)**
o Moravče

- **Sv. Simon in Juda Tadej, apostola**
o Brdo (Goropeče), Spodnji Brnik, Voglje
- **Sv. Štefan, mučenec**
o Ihan, Nevlje, Poljane nad Škofjo Loko, Pokojišče, Selca, Semič, Stara Loka, Štefanja Gora, Velesovo (Adergas), Zgornje Koseze, Žiri
- **Sv. Tomaž, apostol**
o Brode, Cerklje na Gorenjskem (pokopališče), Praprotno, Tanča Gora, Topol pri Begunjah
- **Sv. Trije kralji**
o Vrh Svetih Treh Kraljev
- **Sv. Urban, papež**
o Gorenja Dobrava, Grabrovec, Spodnji Brnik
- **Sv. Urh, škof in mučenec**
o Hotemaže, Križna gora, Leskovača, Rakek, Šenturška Gora, Vranja Peč, Zavratac, Žabnica
- **Sv. Uršula, devica in mučenka**
o Križevska vas, Lahovče, Pevno, Preserje, Radomlje
- **Sv. Valentin, duhovnik**
o Bukovica, Jarčje Brdo, Komenda, Limbarska gora, Stara Loka
- **Sv. Valentin, škof**
o Limbarska gora
- **Sv. Valentin in sv. Nikolaj (Miklavž)**
o Cerklje na Gorenjskem
- **Sv. Vid, mučenec**
o Griblje, Jugorje pri Metliki, Lučine, Martinjak, Peče, Preserje, Sorica, Visoko pri Kranju
- **Sv. Volbenk**
o Dvorje, Leskovača, Log nad Škofjo Loko, Spodnje Koseze, Volčji Potok, Zelše
- **Vsi sveti**
o Pusti Gradec, Škofja Loka
- **Sv. 12 apostolov**
o Stara Loka

OLTARJI NENAVIDENEGA PATROCINIJA

- o grad Belnek, gradič Češnjice pri Moravčah, Črnomelj – 4 oltarji, Gora (Vrh, pri sv. Miklavžu), Luže, Metlika – 3 oltarji, Podzemelj – 2 oltarja, Semič – 4 oltarji, Srednja vas pri Šenčurju, Sv. Duh, Trata pri Velesovem – 2 oltarja, Velesovo (Adergas) – 2 oltarja, Železniki (Log) – 2 oltarja

PREGLED BISTRskega, GORENJSKEGA IN METLIŠKEGA ARHIDIAKONATA

V nadaljevanju sledi podrobna topografija bistrskega, gorenjskega in metliškega arhidiakonata na podlagi vizitacijskih zapisnikov nadškofa Attemsa iz let 1751, 1752/53, 1757, 1763 in 1767 ter pomožnega škofa Edlinga iz leta 1771. V izogib ponavljanju in z namenom večje preglednosti besedila so uporabljene naslednje okrajšave: B = blagoslovljen/a; P = posvečen/a; N = neposvečen/a; om. = omenjen/i; c. = cerkev; g. k. = grajska kapela; k. = kapela; p. c. = podružnična cerkev; p. k. = pokopališka kapela; v. c. = vikariatna cerkev; ž. c. = župnijska cerkev; ž. v. = župnijski vikariat. Če patrocinijski oltarji v vizitacijah ni naveden, je le-ta zapisan med poševnima črtama.

Bistrski arhidiakonot

I. **Župnija Cerknica** (*Circhnizii*, 1752; *Circhnizensis*, *Zirchniz*, *Zirkniz*, 1757; *Cirknicensi*, *Cirknizensi*, 1761; *Circkinensi*, *Cirknicensi*, 1767), ž. c. rojstva blažene Device Marije, patronat kartuzije Bistra, om. 1752 (P), 1757, 1761 (P); oltarji om. 1752: 1. Rojstvo blažene Device Marije (P); 2. Škapulirska Mati božja (N); 3. sv. Ana (P); 4. sv. Katarina (P); 5. sv. Anton Padovanski (N); 6. sv. Trojica (P); 7. sv. Rešnje telo (P); oltarji om. 1757: 1. Rojstvo blažene Device Marije (P); 2. sv. Ana (P); 3. sv. Rešnje telo (P); 4. sv. Trojica (P); 5. sv. Katarina (P); 6. Škapulirska Mati božja (N); 7. sv. Anton Padovanski (N); oltarji om. 1761: 1. Rojstvo blažene Device Marije (P); 2. Škapulirska Mati božja (N); 3. sv. Ana (P); 4. sv. Katarina (P); 5. sv. Anton Padovanski (N); 6. sv. Trojica (P); 7. sv. Rešnje telo (P); bratovščine (vse kanonično ustanovljene): 1. Imena Jezusovega: popoln odpustek, om. 1752, 1757, 1761; 2. sv. Rešnjega telesa: popoln odpustek, om. 1752, 1757, 1761; 3. rožnovenske Matere božje: popoln odpustek, om. 1752, 1757, 1761; 4. škapulirska: popoln odpustek, omenjena 1752, 1757, 1761; privilegirani oltarji: veliki oltar ob nedeljah, sredah in sobotah²⁰

²⁰ Leta 1752 je imela 29 podružnic, leta 1757 le 20, leta 1761 pa ponovno 29 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 4v; 1/7 ex 11 (26), str. 94v, 95; 1/11 ex 15 (30), str. 6; *Šematizem ljubljanske nadškofije v letu mednarodnega priznanja samostojne Slovenije*, Ljubljana 1993, str. 92; Janez HÖFLER, *Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Pražupnija Cerknica, Acta Ecclesiastica Sloveniae*, 26, 2004, str. 148–149; Ana LAVRIČ, *Bratovščine na Kranjskem leta 1773, Arhivi. Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije*, 37/1, 2014, str. 123, 124; Janez HÖFLER, *Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Kranjska*, Ljubljana 2015, str. 139–140, www.viharnik.com/downloads/HistTop_eknjiga.pdf (30. 3. 2019); VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13, 17, 20, 23; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

- *Cerknica (pokopališče)* (*capella in coemeterio*, 1752, 1761; *in sacello Nominis Jesu in coemeterio*, 1757), p. c. Imena Jezusovega, om. 1752 (N), 1757 (N, omemba patrocinijska), 1761 (N)²¹
- *Cerknica (prope lacum)*, 1752), p. c. sv. Marije Magdalene, om. 1752 (N), 1757 (patrocinijska: sv. Magdalena in sv. Janez); oltarji om. 1752: 1. sv. Marija Magdalena (N); 2. sv. Mihael, nadangel (N); 3. sv. Andrej, apostol (N); oltarja om. 1757: 1. sv. Magdalena; 2. sv. Janez²²
- *Kožljek (Coslich)*, 1757), p. c. sv. Ane (danes p. c. župnije Begunje pri Cerknici), om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Ana)²³
- *Dobec (Dobiz)*, 1757), p. c. sv. Lenarta (danes p. c. župnije Begunje pri Cerknici), om. 1757; oltar om. 1757: 1. sv. Lenart²⁴
- *Bezuljak (Besalach)*, 1757), p. c. Marijinega vnebovzvetja (danes p. c. župnije Begunje pri Cerknici), om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. Marijino vnebovzetje)²⁵
- *Begunje pri Cerknici (Wegen)*, 1757), p. c. (danes ž. c.) sv. Jerneja, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Jernej)²⁶
- *Selšček (Seusk)*, 1757), p. c. sv. Križa (danes p. c. župnije Begunje pri Cerknici), om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Križ)²⁷
- *Topol pri Begunjah (Topol)*, 1757), p. c. sv. Tomaža (danes p. c. župnije Begunje pri Cerknici), om. 1757; oltar om. 1757: 1. sv. Tomaž²⁸
- *Brezje (pri Cerknici) (Bresie)*, 1757), p. c. sv. Jurija, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Jurij)²⁹
- *Bločice (Blozche, Oblazensi)*, 1757), p. c. sv. Primoža in Felicijana (danes p. c. župnije Grahovo), om. 1757; oltarji om. 1757: 4 oltarji (1. sv. Primož in Felicijan); bratovščine: 1. sv. Primož in Felicijana, om. 1757³⁰
- *Žerovnica (Serauniz)*, 1757), p. c. sv. Pavla (danes p. c. župnije Grahovo), om. 1757; oltarji om. 1757: 4 oltarji (1. sv. Pavel)³¹

²¹ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 4v; 1/7 ex 11 (26), str. 94v; 1/11 ex 15 (30), str. 6; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²² Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 5; 1/7 ex 11 (26), str. 94v; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 149; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 78; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 79; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 79; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 78; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 78; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 79; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 142; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

²⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 142; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v, 95; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 112; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 29; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³¹ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Spreobrnitev sv. Pavla. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 112; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

- **Grahovo** (*Grahou*, 1757), p. c. (danes ž. c.) brezmadežnega spočetja Device Marije, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. Brezmadežno spočetje Device Marije)³²
- **Martinjak** (*Miertensbach*, 1757), p. c. sv. Vida, mučenca, om. 1752 (N); oltarji om. 1752: 1. sv. Vid, mučenec (N); 2. sv. Matija, apostol (N); 3. sv. Barbara, devica in mučenka (N); oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Vid, mučenec)³³
- **Dolenje Jezero** (*Lacu*, 1757), p. c. sv. Petra, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Peter)³⁴
- **Dolenja vas (pri Cerknici)** (*Inferiori Villa*, 1757), p. c. sv. Lovrenca, om. 1757; oltarji om. 1757: 4 oltarji (1. sv. Lovrenc)³⁵
- **Zelše** (*Seuse*, 1757), p. c. sv. Volbenka, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Volbenk)³⁶
- **Unec** (*Vaz*, 1757; *Unz*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Martina, om. 1757, 1761; oltarji om. 1757: 4 oltarji (1. sv. Martin)³⁷
- **Ivanje selo** (*Juonesel*, 1757), p. c. blažene Device Marije (danes p. c. župnije Unec), om. 1757; oltar om. 1757: 1. Blažena Devica Marija³⁸
- **Rakek** (*Rachech*, 1757), p. c. (danes ž. c.) sv. Urha, om. 1757; oltarji om. 1757: 4 oltarji (1. sv. Urh)³⁹
- **Kamna Gorica v Cerknici**, p. c. sv. Roka, om. 1757; oltarji om. 1757: 3 oltarji (1. sv. Rok); bratovščine: 1. sv. Štefana, om. 1757⁴⁰
- **samostan Bistra** (*Vallis Jocosae*, *vulgo Freudenthall*, 1752; *Vallis Iocosae*), om. 1752, 1763⁴¹

I/1. Župnijski vikariat **Planina pri Rakeku** (*Planina*, 1752, 1767; *Planinensi*, 1752; *Planinae*, 1757; *Planinae*, 1761), v. c. (danes ž. c.) sv. Marjete, device in mučenke, patronat kartuzije Bistra, om. 1752 (P), 1757 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Marjeta, devica (P); 2. Blažena Devica Marija; 3.

³² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 112; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 149; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 5; 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 149; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³⁴ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Peter in Pavel. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

³⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

³⁷ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Martin, škof. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; 1/11 ex 15 (30), str. 6, 13; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 274; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

³⁸ Današnji patrocinij: sv. Hieronim. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 274; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 151; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

³⁹ Današnji patrocinij: Srce Jezusovo. Od stare podružnice ostal le zvonik in prezbiterij. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 207; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 150; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 141; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 94v, 95; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 93; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 149; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 140; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 29; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 1; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 284.

- sv. Florijan; 4. sv. Križ; oltarji om. 1757: 5 oltarjev (vsi P); oltarji om. 1761: 1. sv. Marjeta, devica (P); 2. Blažena Devica Marija (P); 3. sv. Florijan (P); 4. sv. Križ (P); bratovščine: Kristusovega smrtnega boja: ustanovljena 16. avgusta 1757, om. 1757; krščanskega nauka: nadbratovščina, popolni odpustek iz Rima izposloval nadškof Attems, om. 1761; sv. Janeza Nepomuka: po mnenju ključarja naj bi se ustanovila v večjo božjo slavo in zdravje duš, om. 1761; sv. Marjete: zahteva po ustanovitvi 1757, om. 1757⁴²
- **grad Hošperk** (*sacellum in arce Hasberg, in arce Haspergensis, 1752; sacellum publicum in arce Hasberg, 1757; in arce domini comitis a Cobenzel, 1761; in arce Hosperg, 1767*), g. k. sv. Antona Padovanskega, om. 1752, 1757, 1761⁴³
 - **Planinska gora** (*de monte Planinae, 1752; in monte Planinesi, 1761*), p. c. blažene Device Marije, om. 1752, 1761; bratovščina blažene Device Marije kraljice angelov: popolni odpustek (bula papeža Inocenca X.), om. 1761⁴⁴
 - **Planina pri Rakeku (v Trgu)** (*Superioris Planinae, 1752; Planina Superiori, 1763*), p. c. sv. Roka, om. 1761, 1763; c. posvetil nadškof Attems 18. avgusta 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (1. sv. Rok), vse posvetil nadškof Attems 18. avgusta 1763, relikvije sv. Leta in sv. Serena, popolni odpustek na dan posvetitve cerkve in nedeljo po sv. Roku; bratovščina sv. Roka: kanonično ustanovljena, om. 1761⁴⁵
 - **Jakovica**, p. c. sv. Mihaela, nadangela, om. 1761⁴⁶
 - **Grčarevec**, p. c. sv. Luke, evangelista, om. 1761⁴⁷

1/2. **Župnijski vikariat Preserje** (*Presserje, 1752; Presserie, 1757, 1763; Praesseriensi, 1757; Presseriem, 1763; Presherie, 1767*), v. c. (danes ž. c.) sv. Vida, mučenca, patronat kartuzije Bistra, om. 1752, 1757, 1763 (P); c. posvetil nadškof Attems 12. avgusta 1752; oltarji om. 1752: 1. sv. Vid, mučenec (posvetil nadškof Attems 12. avgusta 1752); 2. Žalostna Mati božja (N); 3. sv. Uršula, devica in mučenka (N); oltarji om. 1757: 1. sv. Vid (P); 2. Žalostna Mati božja (N); 3. Kristusov smrtni boj (N); oltarji om. 1763: 1. sv. Vid (P); 2. Blažena Devica Marija dobrega sveta (N); 3. Kristusov smrtni boj (N); bratovščine: Kristusovega smrtnega boja (pri 3. oltarju), om. 1757, 1763; krščanskega nauka, om. 1763;

⁴² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Marjeta Antiohijska, devica. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 96, 97, 97v; 1/11 ex 15 (30), str. 1–2, 6; 1/18 ex 22 (37), str. 121–123v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 191; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 146; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 124; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137–138; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13, 15, 18, 27; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/7 ex 11 (26), str. 96v; 1/11 ex 15 (30), str. 1v; 1/18 ex 22 (37), str. 123v; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 147; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 139; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁴ Današnji patrociniij: Marija, Pribežališče grešnikov. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 3v; 1/11 ex 15 (30), str. 1; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 191; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 146–147; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 138; Ana LAVRIČ, Velike Marijine bratovščine na Slovenskem. Ikonografija bratovščin pod okriljem mendikantskih redov, *Acta historiae artis Slovenica*, 21/2, 2016, str. 121–122; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 18; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 3v; 1/11 ex 15 (30), str. 1; 1/14 ex 18 (33), str. 171; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 191; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 146; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 138; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 29; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 1; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 191; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 147; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 138; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁷ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Luka. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 1; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 191; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 147; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 138; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

privilegirani oltarji: veliki oltar ob ponedeljkih, 3. ob četrtkih ter na dan pokopa in v osmini po smrti članov bratovščine obojega spola⁴⁸

- *Rakitna (Ratikna, 1763)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Križa, om. 1757, 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (1. sv. Križ)⁴⁹
- *Ponikve (nad Preserjem)*, p. c. sv. Helene, om. 1757, 1763; oltar om. 1763: 1. sv. Helena⁵⁰
- *Zabočevo*, p. c. sv. Janeza Evangelista (danes p. c. župnije Borovnica), om. 1757, 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (1. sv. Janez Evangelist)⁵¹
- *Pokojišče*, p. c. sv. Štefana (danes p. c. župnije Borovnica), om. 1757, 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (kot p. c. župnije Preserje omenjena samo dva oltarja)⁵²
- *Borovnica (Franzdorff, Franzdorffensis, 1763)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Marjete, device in mučenke, om. 1757, 1763 (P, patrociniij (kot p. c. župnije Preserje): sv. Janez); oltarji om. 1763: 1. sv. Marjeta (P); 2. Blažena Devica Marija (P); 3. sv. Jurij (N); 4. sv. Notburga (P); 5. sv. Rok (N); bratovščina na krščanskega nauka: ustanovil nadškof Attems, om. 1763⁵³
- *Prevalje nad Krimom (Žalostna gora) (Montis dolorosi, 1752; in monte, 1757, 1763; in monte Dolorosae, montis Beatae Mariae Virginis, 1757; in monte Doloroso, 1763; ad Montem Dolorosum, 1767)*, p. c. Žalostne Matere božje, om. 1752, 1757, 1763, 1767 (romarska c., popolni odpustek iz Rima vsem, ki c. obišejo vsako leto); c. posvetil nadškof Attems 13. avgusta 1752; oltarji om. 1752: 1. Žalostna Mati božja (posvetil nadškof Attems 13. avgusta 1752); 2. sv. Janez Nepomuk, mučenec (N); 3. sv. Trojica (posvetil nadškof Attems 13. avgusta 1752); oltarji om. 1763: 3 oltarji; bratovščina Žalostne Matere božje: privilegirani oltar ob petkih, om. 1757, 1763⁵⁴
- *Kamnik pod Krimom*, p. c. sv. Florijana, om. 1757, 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (1. sv. Florijan)⁵⁵
- *nad Preserjem (ad sanctum Josephi montem, 1767)*, p. c. sv. Jožefa, om. 1757, 1763; oltarji om.

⁴⁸ Župnijski vikariat je imel leta 1757 devet podružnic. Od leta 1758 je samostojna župnija. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 5v; 1/11 ex 15 (30), str. 90v, 91v; 1/14 ex 18 (33), str. 163; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 200; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 144; VOLČJAK 2011 (op. 15), str. 111–126; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 136; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13, 15; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁴⁹ Od leta 1766 ž. v. Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Povišanje sv. Križa. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 207; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁵⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁵¹ Od leta 1758 p. c. ž. v. Borovnica. Današnji patrociniij: sv. Janez Krstnik. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 167; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 84; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 285.

⁵² Od leta 1758 p. c. ž. v. Borovnica. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 163, 167; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 84; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵³ Od leta 1758 ž. v. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 163, 167, 167v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 84; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; VOLČJAK 2011 (op. 15), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵⁴ Od leta 1758 p. c. župnije Preserje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 1v; 1/7 ex 11 (26), str. 90v, 91v; 1/14 ex 18 (33), str. 163, 165v; 1/18 ex 22 (37), str. 118; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 201; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; VOLČJAK 2011 (op. 15), str. 121–122; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 124; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 22; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 163; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 200; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 144; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 136; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

- 1763: 3 oltarji (1. sv. Jožef); bratovščina sv. Jožefa: razpada (*quae deficere incipit*), om. 1763⁵⁶
- **Pako**, p. c. sv. Nikolaja (danes p. c. župnije Borovnica), om. 1757, 1763; oltarji om. 1763: 3 oltarji (kot p. c. župnije Preserje omenjen samo en oltar)⁵⁷

GORENJSKI ARHIDIAKONAT

I. **Župnija Cerklje na Gorenjskem** (*Zirklach, Zirklensi*, 1752; *Cirklah, Zirklah*, 1761; *Zirchlah, Zirklach, Zirklachensi, Zirklachensem*, 1767), ž. c. Marijinega vnebovzetja, patronat samostana dominičank Velesovo, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. Marijino vnebovzetje (P); 2. sv. Mihael; 3. sv. Valentin in sv. Nikolaj; 4. sv. Katarina, devica in mučenka; 5. sv. Ana; 6. sv. Anton Padovanski (v kapeli); 7. sv. Anton, opat (v kapeli ob vratih); oltarji om. 1761: 1. Marijino vnebovzetje (P); 2. sv. Mihael (P); 3. sv. Nikolaj, škof (P); 4. sv. Anton Padovanski (P); 5. sv. Ana (P); 6. sv. Katarina (P); 7. sv. Anton, opat (N, zunaj c. na dvorišču); oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščine: vnebovzetja blažene Device Marije: kanonično ustanovljena, vsako leto za vzdrževaje ž. c. plača en groš, om. 1752; Žalostne Matere božje: kanonično ustanovljena, om. 1752; krščanskega nauka: v zakristiji manjka tabla z ustanovno listino, om. 1761; križev pot⁵⁸

- **Cerklje na Gorenjskem (pokopališče)** (*capella in coemeterio in carnario, sancti Thomae in carnario*, 1752), p. k. sv. Tomaža, om. 1752, 1761 (beneficij); oltarja om. 1752: 1. sv. Tomaž (N), 2. sv. Janez Nepomuk in sv. Frančišek Ksaverij (N); bratovščina sv. Janeza Nepomuka in sv. Frančiška Ksaverja: kanonično ustanovljena, om. 1752⁵⁹
- **Šmartno (pri Cerkljah)**, p. c. sv. Martina, om. 1752 (N, velika cerkev), 1761 (patrocini: sv. Martin, škof), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Martin (N); 2. sv. Jurij (N); 3. sv. Primož in Felician; oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁰
- **Zgornji Brnik** (*Fernig Superiori*, 1752), p. c. sv. Janeza Krstnika, om. 1752 (P, velika cerkev), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Janez Krstnik; 2. sv. Marko; 3. sv. Ana (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶¹

⁵⁶ Od leta 1758 p. c. župnije Preserje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 163; 1/18 ex 22 (37), str. 118; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 200; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; VOLČJAK 2011 (op. 15), str. 122–123; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 136; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵⁷ Od leta 1758 p. c. ž. v Borovnica. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 90v; 1/14 ex 18 (33), str. 163, 167; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 84; HÖFLER 2004 (op. 20), str. 145; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 137; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵⁸ Leta 1752 in 1761 je imela 14 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256, 262; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 90; Janez HÖFLER, Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Pražupnija Mengeš, *Acta Ecclesiastica Sloveniae*, 14, 1992, str. 85–86; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 69; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13, 21, 23; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁵⁹ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167; 1/11 ex 15 (30), str. 256; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87–88; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70–71; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 27; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

- *Spodnji Brnik* (*Fernig Inferiori*, 1752), p. c. sv. Simona in Jude, om. 1752 (P, velika cerkev, v slabem stanju (*vel diruenda vel noviter aedificanda*)), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Simon in Juda; 2. Blažena Devica Marija (*sine ullo sacro adscripto*); 3. sv. Urban (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶²
- *Zalog (pri Cerkljah)* (*Saloch*, 1752), p. c. sv. Matije, om. 1752 (velika cerkev), 1761 (patrocinijs: sv. Matija, apostol), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Matija (P); 2. sv. Rešnje telo (P); 3. sv. Pavel, apostol (P)⁶³
- *Češnjevke (pri Cerkljah)* (*Kershstetten*, 1752), p. c. sv. Duha, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Duh; 2. sv. Andrej, apostol, 3. sv. Magdalena (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁴
- *Dvorje* (*Bosiach*, 1752), p. c. sv. Nikolaja, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Nikolaj in 14 pomočnikov; 2. sv. Egidij, opat (*/ara/ parvula*); 3. sv. Volbenk (N); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁵
- *Grad* (*Grad*, 1752), p. c. sv. Helene, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Helena; 2. sv. Barbara; 3. sv. Lucija, devica; oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁶
- *Lahovče* (*Lacovig*, 1752), p. c. sv. Florijana, om. 1752 (velika cerkev), 1761 (patrocinijs: sv. Florijan, mučenec), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Florijan; 2. sv. Jožef; 3. sv. Uršula (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁷
- *Štefanja Gora* (*in monte*, 1752), p. c. sv. Štefana, om. 1752 (P), 1761 (patrocinijs: sv. Štefan, mučenec), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Štefan; 2. sv. Florijan; 3. sv. Jedert; oltarji om. 1767: kot leta 1761⁶⁸
- *Možjanca* (*Mosanza, in monte*, 1752), p. c. sv. Nikolaja (danes p. c. župnije Preddvor), om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarja om. 1752: 1. sv. Nikolaj; 2. sv. Radegunda, vdova; oltarja om. 1767: kot leta 1761⁶⁹

⁶² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: sv. Simon in Juda Tadej. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 286.

⁶⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁶⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁶⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 86; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 69; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁶⁹ Od leta 1937. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; Župnijski urad (ŽU) Preddvor, Možjanca, dopis št. 3506/1937; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 198–199; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 86; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 69; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287; Jure VOLČJAK, Podružnična cerkev sv. Nikolaja na Možjanci (8. del), *Oznanila župnij Preddvor in Kokra*, avgust 2017, str. 2; Jure VOLČJAK, Podružnična cerkev sv. Nikolaja na Možjanci (9. del), *Oznanila župnij Preddvor in Kokra*, september 2017, str. 4.

- *Stiška vas*, p. c. Povišanja sv. Križa, om. 1752 (P), 1761 (patrocini: sv. Križ), 1767; oltar om. 1752: 1. Povišanje sv. Križa (N); oltar om. 1767: kot leta 1761⁷⁰
- *Ambrož pod Krvavcem (in alpibus, 1752)*, p. c. sv. Ambroža, om. 1752 (N, na novo obnovljena), 1761 (vsako leto posebno romanje), 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Ambrož; oltar om. 1767: kot leta 1761⁷¹
- *Sv. Lenart (Lenart na Rebri) (in alpibus, 1752)*, p. c. sv. Lenarta (danes p. c. župnije Šenturška Gora), om. 1752 (na novo obnovljena, revna, vzdržuje se večinoma iz mašne ustanove dveh kmetov), 1761, 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Lenart (P); oltar om. 1767: kot leta 1761⁷²
- *Šenturška Gora (in montibus, 1752)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Urha, om. 1752, 1761 (nadškof Attems 8. avgusta 1761 tu ustanovil vikariat), 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Urh; oltar om. 1767: kot leta 1761⁷³

II. **Župnija Ihan** (*Jaucken, 1751; Jauchen, 1753, 1761, 1767; Jauchensis, 1763*), ž. c. sv. Jurija, mučenca, cesarski patronat, om. 1751, 1753 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1751: 1. sv. Jurij; 2. sv. Angel varuh (P); 3. sv. Štefan, mučenec (P); 4. Kristusov smrtni boj; 5. Blažena Devica Marija (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Jurij; 2. sv. Štefan, mučenec; 3. sv. Družina (sv. Jožef, Marija, Jezus); 4. Blažena Devica Marija; 5. sv. Angel varuh; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščine: Kristusovega smrtnega boja: pri 4. oltarju, om. 1751; Jezusa, Marije in sv. Jožefa: ustanovljena za srečno smrt (*pro felici morte*), imela naj bi več kot 4.000 udov, tudi iz drugih župnij, om. 1753; krščanskega nauka: manjka tabla z ustanovno listino v zakristiji, om. 1761; privilegirani oltarji: za pokojne vernike dvakrat tedensko (ob torkih in petkih), om. 1751; veliki oltar za umrle (*in suffragium defunctorum*) ob torkih in petkih⁷⁴

- *Goričica pri Ihanu (Tabor) (Thabor, 1763)*, p. c. sv. Kunigunde, device in mučenke, om. 1751 (P), 1753 (P), 1761 (N), 1763 (dovoljenje za prenos dveh sv. maš v k. gradu Krumperk), 1767; oltarji om. 1751: 1. sv. Kunigunda, devica in mučenka; 2. sv. Janez Evangelist; 3. sv. Lucija; 4. sv. Notburga, devica; 5. sv. Magdalena; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina sv. Lucije, device in mučenke: včlanjenih okoli 500 vernikov, privilegirani oltar za umrle (*in suffragium defunctorum*) ob torkih in petkih, om. 1753⁷⁵

⁷⁰ Današnji patrocini: sv. Križ. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 86; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 166, 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 91; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷² P. c. župnije Šenturška Gora od leta 1875. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 253; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷³ Vikariat ne zaživi takoj. Samostojna župnija od leta 1875. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167v; 1/11 ex 15 (30), str. 256, 262; 1/18 ex 22 (37), str. 25; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 253; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 87; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 70; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/2 ex 6 (21), str. 277; 1/3 ex 7 (22), str. 42, 43; 1/11 ex 15 (30), str. 198, 205; 1/18 ex 22 (37), str. 5; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 118; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88–89; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 12, 14, 24; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷⁵ Imela naj bi 500 članov. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/2 ex 6 (21), str. 277; 1/3 ex 7 (22), str. 42–43; 1/11 ex 15 (30), str. 198; 1/14 ex 18 (33), str. 213v; 1/18 ex 22 (37), str. 5; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 119; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109–110; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 89; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 28; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

- **Brdo (Goropeče)**, p. c. sv. Nikolaja, škofa, om. 1751, 1753 (P, stara cerkev, potrebna popravila – v delu), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1751: 1. sv. Nikolaj, škof (P); 2. sv. Janez Nepomuk in sv. Frančišek Ksaverij (N); 3. sv. Simon in Tadej, apostola (N); 4. sv. Marta, devica (N); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁷⁶
- **grad Krumperk** (*capella publica dominii sui /Augustinus comes a Rasp / in Kraitschberg, 1763*), g. k. /Blažena Devica Marija/, om. 1763 (dovoljenje za prenos dveh sv. maš iz p. c. sv. Kunigunde na Goričici pri Ihanu (Tabor))⁷⁷

III. **Župnija Kamnik** (*Litopolis, 1752; Litopolim, Steiniim 1761; Litopoli sive Stein, 1761; Stein, 1761, 1767; Lytopolim, Lythopolitana, Stain, 1767*), ž. c. Marijinega oznanjenja, patronat knezoškofa v Ljubljani, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. Marijino oznanjenje (P); 2. sv. Janez Krstnik (P, privilegij za vse pokojne ob sredah (breve), cesarski beneficij); 3. sv. Cecilija, devica in mučenka (P); 4. sv. Trojica (P, beneficij sv. Trojice in sv. Lenarta, prezentacijsko pravico ima mesto Kamnik; beneficij sv. Duha, ustanova rodbine Skerpin s prezentacijsko pravico); 5. sv. Križ (P); 6. sv. Andrej, apostol, in sv. Nikolaj, škof (P); 7. sv. Jernej, apostol (P); oltarji om. 1761: 1. Marijino oznanjenje; 2. sv. Janez Krstnik; 3. sv. Cecilija, devica in mučenka; 4. sv. Trojica (beneficija sv. Trojice in sv. Duha); 5. sv. Križ; 6. sv. Andrej, apostol, in sv. Nikolaj, škof (mala bratovščina); 7. sv. Jernej, apostol; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščine: rožnovenske Matere božje: pri velikem oltarju, privilegij za pokojne člane ob sobotah (breve), v lasti srebrn Marijin kip za slovesnosti v zakristiji,⁷⁸ odpustki, om. 1752; sv. Družine (Jezusa, Marije in sv. Jožefa): pri velikem oltarju, privilegij v pomoč vsem pokojnim članom ob četrtkih (breve), odpustki, om. 1752; sv. Andreja: pri 6. oltarju, t. i. velika bratovščina (*confraternitas maior*), samo za moške iz velikega oziroma notranjega mestnega sveta, om. 1752, 1761 (om. le mala bratovščina (*confraternitas minor*)); sv. Cecilije: pri 3. oltarju, akademska bratovščina glasbenikov, privilegij za vse pokojne člane ob četrtkih, om. 1752, 1761⁷⁹

- **Kamnik (pokopališče)** (*in coemeterio capella hospitalis, 1752; hospitalis, 1761*), k. sv. Doroteje in sv. Sigismunda (Žige) v špitalu, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Doroteja in sv. Sigismund (Žiga); beneficij; oltar om. 1767: kot leta 1761⁸⁰
- **Kamnik (pokopališče)** (*capella in coemeterio, 1752, 1761*), k. sv. Marije Magdalene, om. 1752

⁷⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/2 ex 6 (21), str. 277; 1/3 ex 7 (22), str. 42v; 1/11 ex 15 (30), str. 198; 1/18 ex 22 (37), str. 5; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 119; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 110; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 89; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁷⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/14 ex 18 (33), str. 213v; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 564; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 85.

⁷⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31v; Ana LAVRIČ, Kamniške bratovščine in njihova povezava s freskami pri Sv. Primožu in v župnijski cerkvi na Šutni, *Arhivi. Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije*, 39/1, 2016, str. 10.

⁷⁹ Posvetil jo je leta 1734 ljubljanski škof Žiga Feliks Schrattenbach. Današnji patrocinj: Brezmadežno spočetje Device Marije. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 30v, 31; 1/11 ex 15 (30), str. 230, 238; 1/18 ex 22 (37), str. 17; France STELE, *Politični okraj Kamnik, topografski opis*, Ljubljana 1929 (Umetnostni spomeniki Slovenije, 1), str. 5–28; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 125–126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 94–96; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 76–78; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 20, 24, 26; LAVRIČ 2016 (op. 78), str. 9–26; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁸⁰ Ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; 1/11 ex 15 (30), str. 230; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 6; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 98; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

- (P), 1761 (P), 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Marija Magdalena; oltar om. 1761: sv. Marija Magdalena (P); beneficij sv. Marije Magdalene, inkorporiran ljubljanskemu semenišču, pod upravo jezuitov; oltar om. 1767: kot leta 1761⁸¹
- **Kamnik (pokopališče)** (*capella in coemeterio*, 1752, 1761), p. k. sv. Mihaela, nadangela, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltar om. 1752: 1. sv. Mihael, nadangel; beneficij grofov Paradeiser, imajo prezentacijsko pravico, om. 1752, 1761; oltar om. 1767: kot leta 1761⁸²
 - **Žale (Kamnik)** (*in monte*, 1761), p. c. sv. Jožefa, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Jožef (posvetil nadškof Attems 16. septembra 1752); 2. sv. Ana in sv. Joahim (P); 3. sv. Florijan in sv. Donat; veliki oltar: Žagarjev beneficij; oltarji om. 1767: kot leta 1761⁸³
 - **Žale (Kamnik)** (*capella intra muros*, 1752), k. Božjega groba, om. 1752; oltar om. 1752: 1. Božji grob (N)⁸⁴
 - **Žale (Kamnik)** (*capella in colle*, 1752), Kalvarija, om. 1752 (na pol zaprta); oltar om. 1752: 1. Kalvarija (N); procesija vsak petek v postnem času⁸⁵
 - **Mali grad (Kamnik)** (*ecclesia in parvo castello intra limites civitatis*, 1752; *in parvo ecclesiae castello intra limites civitatis*, 1761), tri g. k.: Žalostne Matere božje (zgornja); sv. Eligija (srednja, P); sv. Petra, apostola (spodnja, N), om. 1752, 1761, 1767; oltarji om. 1752: zgornja k.: 1. Žalostna Mati božja (N); srednja k.: 1. sv. Eligij (P, pridružena kovaškemu cehu); 2. sv. Frančišek Ksaverij (zunaj k.); spodnja k.: 1. Kesanje sv. Petra (*in eremo poenitentiam agentis*) (N); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁸⁶
 - **Stari grad (Kamnik)** (*in antiqua arce, in superiori et antiqua arce Stainensi, vulgo Oberstein*, 1752; *in arce antiqua*, 1761), g. k. sv. Janeza Krstnika, om. 1752 (N, v slabem stanju, potrebna popravila, streha razpada), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Janez Krstnik (N); 2. sv. Križ (potreben popravila); 3. sv. Anton Padovanski (potreben popravila); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁸⁷
 - **Sveti Primož nad Kamnikom**, p. c. sv. Primoža in Felicijana, mučencev, zavetnikov Kranjske, om. 1752 (P, romarska c., velika, lepo okrašena), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Primož in Felicijan, mučenca; 2. sv. Radegunda; 3. grob sv. Primoža in Felicijana (v oltarni menzi njune relikvije in drugih svetnikov); 4. sv. Lenart; oltarji om. 1761: 4 oltarji (1. sv. Primož in

⁸¹ Ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; 1/11 ex 15 (30), str. 230; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 6; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97–98; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁸² Ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; 1/11 ex 15 (30), str. 230; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 6; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁸³ Današnji patrocini: Marijina in Jožefova zaroka. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; 1/11 ex 15 (30), str. 237; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 29–43; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 96; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁸⁴ Ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; STELE 1929 (op. 79), str. 39–40; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 98–99; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 287.

⁸⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; STELE 1929 (op. 79), str. 43–47; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 80; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁸⁶ Današnji patrocini: sv. Eligij in sv. Rok (dvonadstropna kapela). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31; 1/11 ex 15 (30), str. 237; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 70–88; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 98; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 556–557, 564, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79–80; LAVRIČ 2016 (op. 78), str. 14; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁸⁷ Ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31, 33; 1/11 ex 15 (30), str. 237; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 126–129; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 99; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 564, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 80; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

- Felicijan, mučenca (P)); oltarji om. 1767: kot leta 1761⁸⁸
- **Mekinje** (*Minkendorffi*, 1752; *monasterium Minkendorffensem*, 1752; *Minkendorff*, 1761; *Minkendorfsensi*, 1761), samostanska c. (danes ž. c.) Marijinega vnebovzeta, om. 1752 (P), 1761; oltarji om. 1752: 1. Marijino vnebovzetje (P); 2. sv. Anton Padovanski (v kapeli, P); 3. sv. Koloman, mučenec (P); 4. Srce Marijino (P); 5. sv. Frančišek Serafinski z relikvijami mučenca sv. Generozija (*cum corpore et vase sanguinis sancti Generosi martyris*) (P); 6. Blažena Devica Marija (na nunskem koru) (*in choro superiore*), P⁸⁹
 - **Kamnik**, samostanska cerkev frančiškanov /sv. Jakob/⁹⁰

III/1. **Župnijski vikariat Nevlje** (*Neüll, Nail, Neünthall*, 1752; *Nailensem, Naüli prope Stein, Naül*, 1761), v. c. (danes ž. c.) sv. Jurija, mučenca, patronat župnika v Kamniku, om. 1752 (P, odpustki na obletnico c. patrocinija in posvetitve c.), 1761 (P); oltarji om. 1752: 1. sv. Jurij, mučenec (P); 2. sv. Anton, opat (N); 3. sv. Štefan, mučenec (N); 4. Žalostna Mati božja (N, v kapeli, privilegiran ob petkih); oltarji om. 1761: 1. sv. Jurij, mučenec (P, privilegiran na vse dni v letu za obdobje sedmih let); 2. sv. Anton, opat (N); 3. sv. Štefan, mučenec (N); 4. Žalostna Mati božja in trpeči Jezus (N, v kapeli); bratovščini: krščanskega nauka: ustanovljena 1761, om. 1761; Žalostne Matere božje in Jezusovega trpljenja v pomoč vernim rajnim: pri 4. oltarju, privilegiran ob torkih za ude bratovščine, om. 1752, 1761⁹¹

- **Planina (nad Svetim Primožem nad Kamnikom)** (*in monte supra sanctum Primum*, 1761), p. c. sv. Petra, apostola (danes p. c. župnije Kamnik), om. 1752 (P), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Peter, apostol (P); 2. sv. Lucija (P); 3. sv. Lovrenc (P); oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹²
- **Kališe** (*Calliss*, 1761), p. c. sv. Ahacija in tovarišev, mučencev (danes p. c. župnije Gozd), om. 1752 (P, majhna), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Ahacij in tovariši, mučenci; 2. sv. Matej, apostol; 3. sv. Marija Magdalena; oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹³

⁸⁸ Leta 1752 našeta tudi med podružnicami ž. v. Nevlje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 31, 163v, 164; 1/11 ex 15 (30), str. 230, 231, 237; 1/18 ex 22 (37), str. 17; STELE 1929 (op. 79), str. 159–197; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 96; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁸⁹ Od 1787 samostojna župnija. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 29v, 30; 1/11 ex 15 (30), str. 245; STELE 1929 (op. 79), str. 277–311; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 175; Damjan HANČIČ, *Klarise na Kranjskem*, Ljubljana 2005 (Zgodovinski arhiv Ljubljana, Gradivo in razprave, 26), str. 437–438; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97, 99–100; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 80–81; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288; Ana LAVRIČ, Nekdanji samostani klaris na Slovenskem in njihova umetnostna dediščina, *Odsev Luči. Štiridesetletnica oživitve Klarine karizme v Sloveniji* (ur. sestre klarise, Ana Lavrič in Damjan Hančič), Nazarje 2019, str. 293–312.

⁹⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 34; STELE 1929 (op. 79), str. 47–70; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 98, 99.

⁹¹ Leta 1752 je imela tri podružnice, leta 1761 pa deset (med njimi so tudi podružnice, ki so formalno spadale v župnijo Kamnik, upravljal pa jih je neveljski vikar). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163; 1/11 ex 15 (30), str. 239, 240, 244; STELE 1929 (op. 79), str. 312–317; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 184; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 100–101; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; LAVRIČ 2016 (op. 78), str. 15; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 81; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15, 22; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 197–202; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; LAVRIČ 2016 (op. 78), str. 15; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 154–159; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 112; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 101; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 82; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

- *Gozd* (*Goist*, 1752; *Goitsd*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Ane, om. 1752 (P, majhna, odpustki na praznik sv. Ane), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Ana (P); 2. sv. Andrej, apostol (P); 3. sv. Barbara, devica in mučenka (P); oltarji om. 1761: 3 oltarji; bratovščina sv. Barbare: brez privilegija, om. 1752⁹⁴
- *Zakal* (*Sakal*, 1752; *Feistriz*, 1761), p. c. sv. Lenarta (danes p. c. župnije Stranje), om. 1752 (P, majhna), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Lenart (P); 2. sv. Janez Krstnik (P); 3. sv. Aleš; oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹⁵
- *Zgornje Stranje* (*Strein*, 1752; *Strain*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Benedikta, opata, om. 1752 (nova c.), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Benedikt, opat (N); 2. sv. Klemen in sv. Marko (N); 3. sv. Mohor in Fortunat (N); oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹⁶
- *Vranja Peč* (*Robensperg*, 1752; *Rabensperg*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Urha, škofa, om. 1752 (nova c., lepa), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Urh, škof (N); 2. sv. Anton Padovanski (N); 3. sv. Družina; oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹⁷
- *Rova* (*Rova*, 1752; *Roa*, 1761; *Rau*, 1765), p. c. (danes ž. c.) sv. Katarine, om. 1752 (nova c., velika, lepo okrašena), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Katarina (N); 2. sv. Agata (N); 3. sv. Janez Evangelist (N); oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹⁸
- *Radomlje* (*Radomae*, 1752; *Radowmble*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Marjete, om. 1752 (nova c., velika, lepo okrašena), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Marjeta (N); 2. sv. Izidor, kmet in pričevalec (N); 3. sv. Uršula (N); oltarji om. 1761: 3 oltarji⁹⁹
- *Volčji Potok* (*Wolfspach*, 1752; *Wolffspah*, 1761), p. c. sv. Ožbolta, kralja (danes p. c. župnije Kamnik), om. 1752 (P, majhna c., lepo okrašena), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Ožbolt, kralj; 2. sv. Volbenk; 3. sv. Job; oltarji om. 1761: 3 oltarji¹⁰⁰

⁹⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 148–154; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 111; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 101; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 82; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 25; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 208–214; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 232; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹⁶ Danes župnija Stranje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 205–208; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 231; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 317–320; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 282; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 96; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹⁸ Župnijski vikariat ustanovljen leta 1765. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 212; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

⁹⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 272–277; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 204; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 78; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

¹⁰⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 163v; 1/11 ex 15 (30), str. 244; STELE 1929 (op. 79), str. 269–271; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 126; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 79; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

III/2. **Župnijski vikariat Šmartno v Tuhinju** (*Inferiori Duchain*, 1752; *Sanctum Martinum in Inferiori Tuhain*, 1761), v. c. (danes ž. c.) sv. Martina, škofa, patronat župnika v Kamniku, om. 1752, 1761 (prižnica potrebna popravila, treba jo je prestaviti na evangelijsko stran)¹⁰¹

III/3. **Župnijski vikariat Zgornji Tuhinj** (*Superiori Duhain*, 1752; *Superiori Tuhain*, 1761), v. c. (danes ž. c.) Marijinega vnebovzvetja, patronat župnika v Kamniku, om. 1752 (P)¹⁰²

IV. **Župnija Komenda** (*comenda Melitensi, commenda Melitensi*, 1752; *Comenda, commendae sacri ordinis Melitensis*, 1761, 1767; *Commenda*, 1761, 1767; *Commendam*, 1767), ž. c. sv. Petra, apostola, patronat malteškega viteškega reda, om. 1752 (P), 1761 (P, elegantna c.), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Peter, apostol (P); 2. Umirajoči sv. Jožef (*sancti Josephi Agonizantis*) (P); 3. Blažena Devica Marija (P); 4. sv. Frančišek Serafinski in sv. Anton Padovanski (P); 5. sv. Janez Krstnik (P); 6. sv. Andrej, apostol (P); 7. sv. Valentin, duhovnik (P); oltar om. 1761: 1. sv. Peter, apostol (P, lep); oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁰³

- **Križ pri Komendi** (*Crucensi*, 1752; *in pagho Crucem, infra arcem*, 1761), p. c. sv. Pavla, om. 1761, 1767; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁰⁴
- **grad Križ pri Komendi** (*in arce domini comitis Antonii ab Auersperg*, 1761), g. k. /sv. Lucija/, om. 1761¹⁰⁵

IV/1. **Župnijski vikariat Zapoge**, v. c. (danes ž. c.) sv. Nikolaja, patronat malteškega viteškega reda, om. 1761 (posvetil nadškof Attems 3. avgusta 1761), 1767¹⁰⁶

V. **Župnija Moravče** (*Moraitschii*, 1753, 1761; *Moraitsch*, 1761; *Moräütsh, Moraütsch*, 1767), ž. c. sv. Martina, škofa, cesarski patronat, om. 1753 (P, dve kriпти, navadni beneficij, prezentacijsko pravico

¹⁰¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 164; 1/11 ex 15 (30), str. 231, 245; STELE 1929 (op. 79), str. 220–225; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 263; HÖFLER 2015, str. 82; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 288.

¹⁰² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 164; 1/11 ex 15 (30), str. 231, 245; STELE 1929 (op. 79), str. 241–247; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 288; HÖFLER 2015, str. 83; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹⁰³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 29; 1/11 ex 15 (30), str. 224; 1/18 ex 22 (37), str. 21; STELE 1929 (op. 79), str. 355–374; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 133–134; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 88–89; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 71; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹⁰⁴ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Spreobrnjenje sv. Pavla. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 28v, 29v; 1/11 ex 15 (30), str. 224; 1/18 ex 22 (37), str. 21; STELE 1929 (op. 79), str. 391–393; *Krajevni leksikon dravske banovine*, Ljubljana 1937, str. 191; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 134; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 89; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 71.

¹⁰⁵ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 224; STELE 1929 (op. 79), str. 394–413; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 72.

¹⁰⁶ Samostojna župnija od leta 1875. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 224; 1/18 ex 22 (37), str. 21; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 287; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 89; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 72; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

imajo baroni Wernegkh), 1761 (P); oltarji om. 1753: 1. sv. Martin, škof (P); 2. Rožnovenska Mati božja (P); 3. sv. Boštjan (P); 4. sv. Lenart (P); 5. sv. Anton Padovanski (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Martin, škof (P); 2. Rožnovenska Mati božja (P); 3. sv. Boštjan (P); 4. sv. Lenart (P); 5. sv. Anton Padovanski (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina rožnovenske Matere božje: pri 2. oltarju, om. 1753, 1761¹⁰⁷

- *Drtilja (Drittai, 1753, 1761; Dritaj, 1767)*, p. c. blažene Device Marije, om. 1753 (N, nova c., cesarski beneficij, ni inkorporiran župnijski menzi, načrti za ustanovitev vikariata), 1761 (N, nova c., preko zime tu (ali v Pečah) nastavljen zorničar), 1767; oltarji om. 1753: 1. Blažena Devica Marija (N); 2. sv. Jurij (N); 3. sv. Ana (N); 4. sv. Notburga (v delu); 5. sv. Donat (v delu); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁰⁸
- *Gora (Vrh, pri Sv. Miklavžu) (in monte, 1753, 1761)*, p. c. sv. Nikolaja, om. 1753 (N), 1761 (N), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Nikolaj (N); 2. sv. Lucija, devica in mučenka (N); 3. titular ni naveden; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁰⁹
- *Križevska vas*, p. c. sv. Križa (danes p. c. župnije Sv. Helena – Dolsko), om. 1753 (N), 1761 (N), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Križ (N); 2. sv. Jakob, apostol; 3. sv. Uršula (N); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁰
- *Sv. Trojica (Pusti vrh)*, p. c. sv. Trojice (danes p. c. župnije Dob), om. 1753 (N), 1761 (N), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Trojica; 2. sv. Janez Krstnik; 3. sv. Janez in sv. Pavel; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹¹
- *Vrhpolje pri Moravčah*, p. c. (danes ž. c.) sv. Petra, apostola, om. 1753 (N), 1761 (N), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Peter, apostol (N); 2. sv. Frančišek Ksaverij (N); 3. sv. Blaž, škof (N); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹²
- *Dole pri Kraščah*, p. c. sv. Andreja, apostola, om. 1753 (nekoč P, po prenovitvi N), 1761, 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Andrej, apostol (P); 2. sv. Lucija, devica in mučenka (N); 3. sv. Klemen (N); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹³

¹⁰⁷ Leta 1753 je imela 14 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45, 45v; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 180; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 106–107; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 117; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 86–87; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 21; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹⁰⁸ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Marija, Kraljica angelov. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v, 48v; 1/11 ex 15 (30), str. 190, 197; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 107; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹⁰⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 236–237; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 98; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Peter in Pavel, apostola. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 284; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 45v–46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

- *Spodnje Koseze*, p. c. sv. Lovrenca, mučenca (danes p. c. župnije Brdo), om. 1753 (N, ustanovljena prva izmed p. c.), 1761, 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Lovrenc, mučenec (N); 2. sv. Rade-gunda (N); 3. sv. Volbenk (N); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁴
- *Gradišče pri Lukovici (Gradisch, 1753)*, p. c. sv. Marjete, device in mučenke (danes p. c. župnije Brdo), om. 1753 (N), 1761, 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Marjeta, devica in mučenka (P); 2. sv. Ana (N); 3. sv. Jurij, mučenec (N); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁵
- *Sv. Mohor (Podstran)*, p. c. sv. Mohorja, škofa in mučenca, om. 1753 (N, nova c.), 1761 (N), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Mohor, škof in mučenec (N); 2. sv. Florijan (N); 3. sv. Kozma in Damijan, mučenca; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁶
- *Limbarska gora (in monte dicti (sancti Valentini))*, 1753, 1761), p. c. sv. Valentina, duhovnika, om. 1753 (P), 1761 (P, podelitev odpustkov), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Valentin, duhovnik (P); 2. Blažena Devica Marija (P); 3. sv. Valentin, škof (P); 4. sv. Angel varuh (P); 5. sv. Egidij, opat (P); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina sv. Valen-tina: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, brez privilegija, om. 1753¹¹⁷
- *Zgornje Koseze*, p. c. sv. Štefana, mučenca, om. 1753 (N, nova c.), 1761 (N, nova c.), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Štefan, mučenec; 2. sv. Jakob, apostol; 3. sv. Janez Evangelist; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁸
- *Peče*, p. c. (danes ž. c.) sv. Jerneja, apostola, om. 1753 (N, načrti za ustanovitev vikariata), 1761 (N, preko zime tu (ali v Drtiji) nastavljen zorničar), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Jernej, apostol (N); 2. sv. Ožbolt; 3. sv. Vid; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹¹⁹
- *Križate (Peške Kandrše)*, p. c. sv. Mihaela, nadangela (danes p. c. župnije Peče), om. 1753 (domnevno P), 1761 (domnevno P), 1767; oltarji om. 1753: 1. sv. Mihael, nadangel (P); 2. sv. Marija Magdalena (P); 3. Marijino oznanjenje (P); oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²⁰

¹¹⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 86; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 86; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁶ Cerkev se navaja tudi pod patrociniem: sv. Mohor in Fortunat. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190, 196–197; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 117; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87–88; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 29; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 181; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 289.

¹¹⁹ Župnijski vikariat je bil ustanovljen 3. februarja 1768. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46, 48v; 1/11 ex 15 (30), str. 190, 197; 1/18 ex 22 (37), str. 8; Arhiv Republike Slovenije (ARS) SI AS 7, Deželno glavarstvo na Kranjskem, politični oddelek – Cerkevne zadeve (Ecclesiastica), XI/256/3 (AS 7, Eccl. P-3-1); *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 190; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹²⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46; 1/11 ex 15 (30), str. 190; 1/18 ex 22 (37), str. 8; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 190; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 108; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 87; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

- **grad Zalog pri Moravčah** (*in arce Bartemberg, in arce Bartenburg, 1753; capella arcis Stralsoldianae, 1753, 1761, 1767; in arce Strasoldo, 1761*), g. k. sv. Jožefa in sv. Antona Padovanskega, om. 1753 (oltar potreben predelave (*moderanda circa Brodellam altaris*)), 1761; oltar om. 1753: 1. sv. Jožef in sv. Anton Padovanski; oltar om. 1761: 1. sv. Jožef in sv. Anton Padovanski; oltarji om. 1761: kot leta 1753; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²¹
- **grad Tuštanj** (*in Tuffstein arce, 1753; in arce Tufstain, 1761*), g. k. /sv. Janez Nepomuk/, om. 1753, 1761, 1767; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²²
- **gradič Češnjice pri Moravčah** (*in arce Lictenegg, 1753*), g. k. /brez navedbe titularja/, om. 1753¹²³
- **grad Belnek** (*in arce Wildeneg, 1761*), g. k. /brez navedbe titularja/, om. 1761, 1767; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²⁴

VI. **Župnija Poljane nad Škofjo Loko** (*Pollanensi, Pollanensis, 1752, 1761; Polanam, 1767; Pölland, 1767*), ž. c. sv. Martina, škofa, patronat knezoškofa v Freisingu, om. 1752 (P, c. pred kratkim obnovljena), 1761 (P, velika in lepa c.); oltarji om. 1752: 1. sv. Martin, škof (P); 2. Žalostna Mati božja (P); 3. sv. Jožef (P, privilegij za pokojne ob sredah); 4. Rožnovenska Mati božja (P); 5. Štefan, mučenec (P); 6. sv. Mihael, nadangel (P); 7. sv. Katarina, devica in mučenka (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Martin, škof; 2. Žalostna Mati božja; 3. sv. Jožef; 4. Rožnovenska Mati božja; 5. sv. Štefan, mučenec; 6. sv. Mihael, nadangel; 7. sv. Katarina, devica in mučenka; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina rožnovenske Matere božje: pri 4. oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za pokojne člane bratovščine ob sobotah, rektor bratovščine župnik, om. 1752, 1761¹²⁵

- **Poljane nad Škofjo Loko (pokopališče)** (*capella in coemeterio, 1752*), p. k. sv. Lovrenca, mučenca (neprimerna za bogoslužje), om. 1752¹²⁶
- **Leskovica** (*Liscouza, Liscouzae, 1752; Lescoviz, Leskoviz, 1761*), p. c. (danes ž. c.) sv. Urha, škofa in mučenca, om. 1752 (nekoč P, po prenovitvi N, lepa c., stranski oltarji stari in potrebni obnove, prošnja za stalnega kaplana zaradi oddaljenosti od ž. c.), 1761 (N, omenjena kot v. c., ustanovljen verjetno v začetku leta 1760), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Urh, škof in mučenec (P, oltarna

¹²¹ Kapela je bila med drugo svetovno vojno požgana in nato porušena. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46, 47; 1/11 ex 15 (30), str. 190, 196; 1/18 ex 22 (37), str. 8; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹²² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46v; 1/11 ex 15 (30), str. 196; 1/18 ex 22 (37), str. 8; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109; Matjaž AMBROŽIČ, Hišni kaplani – sacelani – v graščini Tuštanj in Lichtenbergovi beneficiati na Vrhpoljah pri Moravčah, *Iz zgodovine gradu Tuštanj pri Moravčah* (ur. Miha Preinfalk), Ljubljana 2009 (= *Kronika. Časopis za slovensko krajevno zgodovino*, 57/2), str. 384; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88.

¹²³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 46v; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88.

¹²⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 196; 1/18 ex 22 (37), str. 8; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 109; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 88.

¹²⁵ Leta 1752 in 1761 je imela 16 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13, 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 338; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; Janez HÖFLER, Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Prazupniji Stara Loka in Šentpeter pri Ljubljani, *Acta Ecclesiastica Sloveniae*, 20, 1998, str. 325; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 105; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 21; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹²⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

- menza iz stare c. prenesena v novo c.); 2. sv. Volbenk, škof (N); 3. sv. Anton, opat (N); oltarji om. 1761: 1. sv. Urh; 2. sv. Volbenk; 3. sv. Anton, opat; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²⁷
- **Čabrače**, p. c. sv. Jedrti, device (danes p. c. župnije Trata – Gorenja vas), om. 1752 (N, nova c.), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Jedert, devica (N); 2. sv. Marjeta (ni v uporabi); 3. sv. Anton Padovanski (ni v uporabi); oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²⁸
 - **Hotavlje** (*Contaffel*, 1752), p. c. sv. Lovrenca, mučenca (danes p. c. župnije Trata – Gorenja vas), om. 1752 (N, zgrajena pred nekaj leti, zelo vlažna c. zaradi bližine vode), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Lovrenc, mučenec (N); 2. sv. Marko, evangelist (N); 3. sv. Klemen, papež in mučenec (N); oltarji om. 1767: kot leta 1761¹²⁹
 - **Trata (Gorenja vas)** (*Trattag*, 1752), p. c. (danes ž. c.) sv. Janeza Krstnika, om. 1752 (N, nova c.), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Janez Krstnik (N, veličasten); 2. sv. Florijan, mučenec (N); 3. sv. Donat, mučenec (N); 4. sv. Anton Padovanski (N); 5. sv. Janez Krstnik (zunaj c. na dvorišču); oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina sv. Antona Padovanskega: pri 4. oltarju, kanonično ustanovljena, veliko število članov, om. 1752¹³⁰
 - **Log nad Škofjo Loko**, p. c. sv. Volbenka, škofa, om. 1752, 1761, 1767¹³¹
 - **Gabrška Gora**, p. c. sv. Primoža, mučenca, om. 1752, 1761, 1767¹³²
 - **Jarčje Brdo**, p. c. sv. Valentina, duhovnika, oziroma sv. Jakoba, apostola (danes p. c. župnije Javorje nad Škofjo Loko), om. 1752 (patrociniij: sv. Valentin, duhovnik, in sv. Jakob, apostol (*sancti Valentini praesbyteris sive sancti Jacobi apostoli*)), 1761 (patrociniij: sv. Valentin, duhovnik), 1767¹³³
 - **Četena Ravan**, p. c. sv. Brikcija, škofa in mučenca (danes p. c. župnije Javorje nad Škofjo Loko), om. 1752, 1761, 1763, 1767¹³⁴

¹²⁷ Leta 1761 je omenjena kot v. c. Vikariat je bil ustanovljen okoli leta 1760. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 12v, 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339, 344, 345, 356; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 149; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 327; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹²⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 12v, 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 266; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 327; HÖFLER 2015 (op. 20), 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹²⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13, 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 266; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³⁰ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Mučeništvo sv. Janeza Krstnika. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13, 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 266; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 118; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 25; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 338; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Primož in Felicijan. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 338; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 338; 1/14 ex 18 (33), str. 208; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 122; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 338–339; 1/14 ex 18 (33), str. 208; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 122; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

- *Javorje nad Škofjo Loko*, p. c. (danes ž. c.) sv. Egidija, om. 1752, 1761, 1763 (11. avgusta 1763 nadškof Attems ustanovil ž. v. s p. c. Malenski Vrh, Četna Ravan in Jarče Brdo), 1767¹³⁵
- *Malenski Vrh (Milperg, 1752; Milberg, 1761, 1763)*, p. c. blažene Device Marije, om. 1752, 1761, 1763, 1767¹³⁶
- *Stara Oselica (Oselza, 1761; Osliz, 1767)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Pavla, apostola, om. 1752, 1761 (omenjena kot v. c., posvetil nadškof Attems 21. avgusta 1761, v stranska oltarja položil relikvije sv. Leta in Serena), 1767; oltarji om. 1761: 1. sv. Pavel, apostol; 2. Škapulirska Mati božja (posvetil nadškof Attems 21. avgusta 1761); 3. sv. Pankracij, mučenec (posvetil nadškof Attems 21. avgusta 1761)¹³⁷
- *Volča*, p. c. sv. Jurija, mučenca, om. 1752, 1761, 1767¹³⁸
- *Gorenja Dobrava*, p. c. sv. Urbana, papeža (danes p. c. župnije Trata – Gorenja vas), om. 1752, 1761, 1767¹³⁹
- *Bukov Vrh (Meatae, 1761)*, p. c. Žalostne Matere božje, om. 1752, 1761, 1767¹⁴⁰
- *Lučine*, p. c. (danes ž. c.) sv. Vida, mučenca, om. 1752, 1761, 1767¹⁴¹
- *Dolenje Brdo (Brezje)*, p. c. sv. Križa, om. 1752, 1761, 1767¹⁴²
- *Nova Oselica (Osslizam, 1761)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Janeza Nepomuka, om. 1761 (nova c. v gradnji, ž. v. ustanovljen 13. avgusta 1761, 19. avgusta 1761 goriški stolni kanonik Matko blagoslovil temeljni kamen ob asistenci žirovskega župnika Ignaca Pogačnika kot delegata freisinškega knezoškofa, ki je imel prezentacijsko pravico, ter starooseliškega vikarja Janeza Lužarja in zorničarja Jerneja Matka, temelji kamen položen v temelje c. in obdan s kamenjem), 1767; oltar om. 1761: 1. sv. Janez Nepomuk¹⁴³

¹³⁵ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Tilen, opat. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 15 (30), str. 339; 1/14 ex 18 (33), str. 208–208v; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; SI AS 7/XI/211/1 (AS 7, Eccl. A-1-1); *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 122; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 290.

¹³⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/14 ex 18 (33), str. 208; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹³⁷ Leta 1761 omenjena kot v. c. Vikariat ustanovljen okoli leta 1755. Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Spreobrnitev sv. Pavla. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339, 344, 346–348, 355; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 227; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 327; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹³⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 105; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹³⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 266; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 326–327; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 106; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 325; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 105; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 174; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 327; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 107; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 339; 1/18 ex 22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 196; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 325; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 105; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 13v; 1/11 ex 15 (30), str. 306–307, 339, 348; 1/18 ex

VII. **Župnija Selca** (*Selzach*, 1752, 1767; *Selcensi, Sölzensi*, 1761; *Zelzach*, 1767), ž. c. sv. Petra, apostola, patronat knezoškofa v Freisingu, om. 1752 (N, notranjost c. prenovljena, veliki oltar in oba stranska oltarja z oltarnimi menzami ostali na svojem mestu), 1761 (N, c. prenovljena, potrebna nove posvetitve), 1767 (c. posvetil nadškof Attems 13. julija 1767); oltarji om. 1752: 1. sv. Peter, apostol (P, obnovljen); 2. Brezmadežna Devica Marija (P, privilegirana ob ponedeljkih); 3. sv. Lovrenc (P); 4. sv. Štefan, mučenec; 5. sv. Martin, škof; oltarji om. 1761: 1. sv. Peter, apostol (P, posvetil nadškof Attems 13. julija 1767); 2. Brezmadežna Devica Marija (P); 3. sv. Lovrenc (P); 4. sv. Štefan, mučenec (N); 5. sv. Martin, škof (N); oltarji om. 1767: kot leta 1761 (dva sta P); bratovščine: krščanskega nauka: manjka tabla z ustanovno listino v zakristiji, om. 1761; brezmadežnega spočetja Device Marije: pri 2. oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za vse pokojne člane ob ponedeljkih, rektor je župnik, om. 1752, 1761, 1767; Škapulirska bratovščina: kanonično ustanovljena, rektor je župnik, om. 1752, 1761¹⁴⁴

- **Bukovica**, p. c. sv. Florijana, mučenca, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Florijan, mučenec (P); 2. sv. Elizabeta (P); 3. sv. Valentin, duhovnik (nekdaj P, ker pa je oltarna menza poškodovana, se lahko mašuje le s portatilom); oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁴⁵
- **Praprotno**, p. c. sv. Tomaža, apostola, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁴⁶
- **Sv. Lenart (Lenart nad Lušo)**, p. c. (danes ž. c.) sv. Lenarta, pričevalca, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁴⁷
- **Golica**, p. c. sv. Nikolaja, škofa (in pričevalca) (*sancti Nicolai confessoris*), om. 1752 (P), 1761 (P, patrocinij: sv. Nikolaj, škof), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁴⁸
- **Kališe**, p. c. sv. Križa, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁴⁹

22 (37), str. 56v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 185; Janez HÖFLER, *Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Primorska (Oglejski patriarhat, Tržaška škofija)*, Ljubljana 2016, str. 48. elektronski vir, www.viharnik.com/downloads/HistTop_Primorska.pdf (30. 3. 2019); VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 296.

¹⁴⁴ Leta 1752 in 1761 je imela 10 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 20; 1/11 ex 15 (30), str. 315, 322; 1/18 ex 22 (37), str. 49, 49v, 51v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 214; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 322; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 102–103; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15, 19, 23; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21, 21v; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 214; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 322; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁷ Današnji patrocinij: sv. Lenart, opat. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 240; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323–324; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 104; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁴⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

- *Dražgoše* (*Drashgosche*, 1767), p. c. (danes ž. c.) sv. Lucije, device in mučenke, om. 1752 (P, preden se tu naseli stalen duhovnik, je treba zgraditi ustrezno bivališče in zagotoviti ustrezno financiranje), 1761 (P, omenjena kot v. c., Požarjev beneficij), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁵⁰
- *Lajše*, p. c. sv. Jedrti, device, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁵¹
- *Jamnik*, p. c. sv. Primoža, mučenca, om. 1752 (P), 1761 (P), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁵²
- *Zabrekve*, p. c. sv. Mohorja, mučenca, om. 1752 (P), 1761 (P, patrociniij: sv. Mohor in sv. Fortunat), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁵³
- *Bukovščica*, p. c. (danes ž. c.) sv. Klemen, om. 1752 (P), 1761 (P, patrociniij: sv. Klemen, mučenec), 1767; oltarji om. 1761: kot leta 1752; oltarji om. 1767: kot leta 1761¹⁵⁴

VII/1. *Župnijski vikariat Sorica* (*Sorcensis*, 1752; *Sorza*, 1752; *Sorzae*, 1752, 1761; *Sölzensi*, 1761; *Zarz*, 1767), v. c. (danes ž. c.) sv. Nikolaja, škofa, patronat glavarja v Škofji Loki in župnika v Selcah, om. 1752 (N, lepo okrašena c.), 1761 (N, c. nekdanj P, sedaj nič več zaradi popolne prenove), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Nikolaj, škof (P); 2. Žalostna Mati božja (N); 3. sv. Vid, mučenec (N); oltarji om. 1761: 1. sv. Nikolaj, škof (P); 2. Žalostna Mati božja (N); 3. sv. Vid, mučenec (N); bratovščini: krščanskega nauka: manjka tabla z ustanovno listino v zakristiji, om. 1761; Žalostne Matere božje: pri 2. oltarju, kanonično ustanovljena, brez privilegija, om. 1752, 1761¹⁵⁵

- *Spodnje Danje*, p. c. sv. Marka, om. 1752 (verjetno N), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Marko (N, ob širitvi prezbiterija bil prestavljen); 2. sv. Andrej, apostol (P); 3. Brezmadežno spočetje Device Marije (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Marko (N, ob širitvi prezbiterija bil prestavljen); 2. sv. Andrej, apostol (P); 3. Brezmadežno spočetje Device Marije (P)¹⁵⁶

¹⁵⁰ Župnijski vikariat je bil ustanovljen leta 1756, samostojna župnija pa leta 1875. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315, 320, 321; 1/18 ex 22 (37), str. 49, 49v; NŠAL (Nadškofijski arhiv Ljubljana) 10, fasc. 71; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107–108; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 324; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁵¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁵² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Primož in Felicijan. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁵³ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Mohor in Fortunat. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁵⁴ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Klemen, papež in mučenec. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21; 1/11 ex 15 (30), str. 315; 1/18 ex 22 (37), str. 49; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 90; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 103; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 291.

¹⁵⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21, 21v; 1/11 ex 15 (30), str. 331, 337; 1/18 ex 22 (37), str. 48v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 221; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 324; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 120 (bratovščina Marije sedmerih žalosti); HÖFLER 2015 (op. 20), str. 104; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15, 22; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁵⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 22, 22v; 1/11 ex 15 (30), str. 331; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 221; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 324; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 104; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

- **Zali Log** (*in planitie, Saloch*, 1752; *Salloch*, 1761), p. c. (danes ž. c.) Loretske Matere božje, om. 1752 (N, nova c., zgrajena leta 1744), 1761 (N, nova c., zvonik v gradnji); oltarja om. 1752: 1. Loretska Mati božja (N); 2. sv. Florijan, mučenec (N); oltarja om. 1761: 1. Loretska Mati božja (N); 2. sv. Florijan, mučenec (N)¹⁵⁷

VIII. **Župnija Stara Loka** (*Locopoli*, 1752, 1761; *Locopolim, Locopolitana*, 1767), ž. c. sv. Jurija, mučenca, patronat knezoškofa v Freisingu, om. 1752 (P, stara c., večni odpustki pri petih oltarjih, križev pot na gričku pri c. (*in colliculo est via crucis*)), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Jurij, mučenec (oltar privilegirani za vse pokojne ob torkih); 2. Rožnovenska Mati božja; 3. sv. Valentin, duhovnik; 4. sv. Jožef (*sancti Josephi confessoris*); 5. Obglavljenje sv. Janeza Krstnika; 6. sv. 12 apostolov; 7. sv. Štefan, mučenec; 8. sv. Mihael, nadangel (zunaj c., *male custoditum*, pod oltarjem božji grob); oltarji om. 1761: 1. sv. Jurij, mučenec (P); 2. Rožnovenska Mati božja (P); 3. sv. Valentin, duhovnik (P); 4. sv. Jožef (P); 5. Obglavljenje sv. Janeza Krstnika (P); 6. sv. 12 apostolov (P); 7. sv. Štefan, mučenec (P); 8. sv. Mihael, nadangel (zunaj c.); bratovščini: krščanskega nauka: om. 1761; rožnovenske Matere božje: pri 2. oltarju, kanonično ustanovljena, odpustki za umrle člane ob sobotah, rektor je župnik, ima okoli 7.000 goldinarjev kapitala, om. 1752, 1761¹⁵⁸

- **Stara Loka** (*capella in coemeterio*, 1752), p. k. sv. Lovrenca, om. 1752 (potrebna popravila); oltar om. 1752: 1. sv. Lovrenc; beneficij (inkorporiran župnijski menzi)¹⁵⁹
- **Pevno** (*Jegerdorff*, 1767), p. c. sv. Uršule, om. 1752 (P), 1767; oltarja om. 1752: 1. sv. Uršula (P); 2. sv. Apolonija, devica in mučenka (N)¹⁶⁰
- **Sv. Duh** (*Ehrmeren*, 1767), p. c. (danes ž. c.) sv. Duha, om. 1752 (P), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Duh (P, navodilo za preoblikovanje kipov – sv. Duh ima preveč človeško podobo, na kip je treba pritrditi goloba); 2. Blažena Devica Marija (P, kip je zelo star in poškodovan); 3. sv. Jedert, devica (N); 4. zunaj c. levo, znotraj obzidja (*ara intra muros et cancellos*), brez navedbe titulature (N)¹⁶¹
- **Crngrob** (*Ehren-gruben*, 1752; *Ehrengruben*, 1767), p. c. Device Marije od angela pozdravljene (Marijinega oznanjenja), om. 1752 (P, prostorna c., v treh ladjah, podprta s stebri), 1767 (patrocini: Blažena Devica Marija); oltarji om. 1752: 1. Marijino oznanjenje (P); 2. sv. Marija Magdalena (P); 3. Povišanje sv. Križa (P, obnovljen, z oltarno menzo); 4. Žalostna Mati božja (P, obnovljen); 5. sv. Ahacij, mučenec (P); 6. sv. Agata, devica in mučenka (P); 7. sv. Lucija, devica in mučenka (P); 8. sv. Martin, škof (P); bratovščina oznanjenja blažene Device Marije: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za vse pokojne člane ob četrtkih, večni

¹⁵⁷ Župnijski vikariat je bil ustanovljen 29. januarja 1762. Današnji patrocini: Marijino vnebovzetje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 21, 22v; 1/11 ex 15 (30), str. 331; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 286; Höfler 2015, str. 104; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 323; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁵⁸ Leta 1752 je imela župnija izven mesta 17 podružnic, v mestu pa štiri. K. sv. Mihaela zunaj c. (kostnica) danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 14v–15v, 16v; 1/11 ex 15 (30), str. 361, 368–369; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 226; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 316–317, 320; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 98, 101; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15, 21; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁵⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15, 15v, 16v; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 320; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 16v; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 226; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 317; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 16v; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 234; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 317; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

popolni odpustek vse dni v letu oziroma na vse Marijine praznike (*licet non semper certae septem intra diem, tum praecipua, quod magnus sit ad illam concursus personarum ad minus 15 o [...] per annum*), om. 1752¹⁶²

- *Žabnica* (*Saffniz*, 1752; *Saphniz*, 1767), p. c. (danes ž. c.) sv. Urha, om. 1767¹⁶³
- *Spodnje Bitnje* (*Faichting*, 1767), p. c. sv. Nikolaja (danes p. c. župnije Žabnica), om. 1767¹⁶⁴
- *Planica* (*Planiza*, 1767), p. c. sv. Gabrijela, nadangela, om. 1767¹⁶⁵
- *Križna gora* (*Creüzberg*, 1767), p. c. sv. Urha, om. 1767¹⁶⁶

VIII/1. *Župnijski vikariat Škofja Loka* (*civitate Locopolis*, 1761; *in civitate*, 1767), v. c. (danes ž. c.) sv. Jakoba, patronat knezoškofa v Freisingu, om. 1752 (P, prostorna in lepa c.), 1761 (P, patrociniij: sv. Jakob, apostol, c. temačna, potrebna beljenja, oltarna menza preozka); oltarji om. 1752: 1. sv. Jakob, apostol (P); 2. sv. Rešnje telo (P); 3. sv. Katarina, devica in mučenka (P); 4. Blažena Devica Marija (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Jakob, apostol (P); 2. sv. Rešnje telo (P); 3. sv. Katarina, devica in mučenka (P); 4. Blažena Devica Marija (P); bratovščina sv. Rešnjega telesa: pri 2. oltarju, privilegij za pokojne člane ob ponedeljkih, v lasti ena srebrna luč in več druge cerkvene opreme, om. 1752, 1761¹⁶⁷

- *Lontrg* (*Spodnji trg, Škofja Loka*) (*ecclesia hospitalis in civitate, hospitale, in hospitali*, 1752, 1761, 1767; *in hospitali civitatis*, 1761), k. Žalostne Matere božje v špitalu, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. Žalostna Mati božja (P); 2. sv. Jurij, mučenec (P); 3. sv. Florijan, mučenec (P); bratovščina sedmerih žalosti blažene Device Marije/črnega škapulirja: črnega škapulirja, kanonično ustanovljena, privilegij v pomoč pokojnim članom ob sredah, ima 6.000 goldinarjev kapitala, od česar letno prejema 300 goldinarjev obresti; om. 1752; Čebuljev beneficij¹⁶⁸
- *Škofja Loka* (*ecclesia/capella in civitate*, 1752, 1761, 1767; *in civitate*, 1761), p. c. sv. Trojice, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Trojica (P); 2. Vsi svetniki (P); 3. Blažena Devica Marija (P); Schwarzev beneficij, ust. 1513¹⁶⁹

¹⁶² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 16v, 17; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 226; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 317; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 20; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶³ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Urh (Ulrik), škof. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 18v; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 289; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 318; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 289; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 318; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 226; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 317; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁶ Današnji patrociniij: sv. Križ (spremenjen leta 1867). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Krajevni leksikon dravske banovine*, str. 581; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 226; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 317; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99. VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁷ Leta 1752 in 1761 je imel vikariat 14 podružnic (leta 1761 so tri p. c. navedene kot ena). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v, 17, 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 308, 312, 313; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 256; 1/11 ex 15 (30), str. 305, 308; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 318; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 17; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 292.

¹⁶⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v, 17v, 18, 19v–20; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 318; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 99; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 22; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁶⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v, 17v, 18, 20; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 321; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

- **grad Škofja Loka** (*ad arcem apud praedecessorem dominum capitaneum, capella in arce*, 1752), g. k. sv. Ane, om. 1752; oltar om. 1752: 1. sv. Ana¹⁷⁰
- **grad Puštal** (*capellam Oblachianam, oratorio in Purgstall*, 1752), g. k. /Žalostna Mati božja/, om. 1752¹⁷¹
- **Ajmanov grad (Sv. Duh)** (*oratorio in Ehrenaus*, 1752), g. k. /Marijino obiskanje/, om. 1752¹⁷²
- **Hribec nad Puštalom** (*in moticulo prope civitatem, prope civitatem*, 1752; *in monticulo*, 1752, 1761, 1767), p. c. sv. Križa, om. 1752 (P), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Križ (P); 2. sv. Kozma in Damijan, mučenca (P); 3. sv. Frančišek Paolski (P); 4. sv. Dizma, mučenec (P); bratovščina sv. Križa: pri velikem oltarju, privilegij za pokojne člane vsak petek, om. 1752¹⁷³
- **Hribec nad Puštalom** (*extra ecclesiam capella*, 1752), k. Božjega groba, om. 1752 (P); oltar om. 1752: 1. Božji grob¹⁷⁴
- **Hribec nad Puštalom** (*capella in carcere*, 1752), kostniška k. Jezusa v ječi, om. 1752 (N), oltar om. 1752: 1. Jezus Kristus (N)¹⁷⁵
- **Suha (pri Škofji Loki)** (*Zauchen*, 1752, 1767; *Tshauken*, 1761), p. c. (danes ž. c.) sv. Janeza Krstnika, om. 1752 (P, lep tlak, stranska oltarja sta majhna in ozka, en dragocen parament), 1761, 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Janez Krstnik; 2. Marijino oznanjenje; 3. sv. Peter in Pavel, apostola¹⁷⁶
- **Godešič** (*Neüsatz*, 1752; *Neüsatz*, 1761; *Naissos*, 1767), p. c. sv. Nikolaja (danes p. c. župnije Reteče), om. 1752 (P), 1761, 1767¹⁷⁷
- **Reteče** (*Rottendorff*, 1752, 1761; *Rotendorff*, 1767), p. c. (danes ž. c.) sv. Janeza Evangelista, om. 1752, 1761, 1767¹⁷⁸
- **Bodovlje** (*Fundthall*, 1752; *Funthal*, 1761; *Fundal*, 1767), p. c. sv. Petra, apostola, om. 1752, 1761, 1767¹⁷⁹

¹⁷⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v, 19; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 320; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v, 18v; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 321; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565 (Presveto Rešnje telo); HÖFLER 2015 (op. 20), str. 102; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 321; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 564, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 102; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 19v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 320; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 19v; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v, 19v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 258; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 318–319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 209; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 320; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 208; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 320; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁷⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; Šematizem 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

- *Brode* (*Fierten*, 1752; *Thirten*, 1761; *Ferten*, 1767), p. c. sv. Tomaža, apostola, om. 1752, 1761, 1767¹⁸⁰
- *Sv. Barbara*, p. c. sv. Barbare, device in mučenke, om. 1752, 1761 (om. skupaj s p. c. sv. Andreja), 1767¹⁸¹
- *Sv. Andrej nad Zmincem* (*na Konzo*, 1767), p. c. sv. Andreja, apostola, om. 1752, 1761 (om. skupaj s p. c. sv. Barbare), 1767¹⁸²
- *Sv. Ožbolt nad Škofjo Loko (Hojke)*, p. c. sv. Ožbolta, om. 1752, 1761 (om. skupaj s p. c. sv. Filipa), 1767¹⁸³
- *Valterski Vrh* (*in montibus*, 1767), p. c. sv. Filipa in Jakoba, apostolov, om. 1752, 1761 (om. skupaj s p. c. sv. Ožbolta), 1767¹⁸⁴
- *Sopotnica (Florijan nad Zmincem)* (*Sopotniza*, 1767), p. c. sv. Florijana, mučenca, om. 1752, 1761 (patrocini: sv. Seren), 1767¹⁸⁵
- *Breznica pod Lubnikom*, p. c. sv. Lovrenca, mučenca, om. 1752, 1761 (om. skupaj s p. c. v Sopotnici (patrocini: sv. Seren), 1767¹⁸⁶
- *Škofja loka*, samostanska c. kapucinov /sv. Ana/, om. 1752¹⁸⁷
- *Škofja loka* (*in monasterio sanctae Clarae*, 1752, 1761), samostanska c. klaris /brezmadežno spočetje Device Marije/, om. 1752, 1761¹⁸⁸

IX. **Župnija Šenčur** (*sancti Georgii*, 1752, 1761; *ad sanctum Georgium in Campesribus*, 1767), ž. c. sv. Jurija, patronat samostana dominikank Velesovo, om. 1752 (c. posvetil nadškof Attems 11. septembra 1752, velika in lepo okrašena c., križev pot), 1761 (P), 1767 (7. julija 1767 nadškof Attems blagoslovil

¹⁸⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 256; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 256; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 256; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 256; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319–320; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 101; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 293.

¹⁸⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 17v; 1/11 ex 15 (30), str. 312; 1/18 ex 22 (37), str. 44v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 319; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 100; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁸⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 321; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 102; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁸⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 15v; 1/11 ex 15 (30), str. 305; 1/18 ex 22 (37), str. 47v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 257; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 321; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 102; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294; LAVRIČ 2019 (op. 89), str. 316–343.

en zvon); oltarji om. 1752: 1. sv. Jurij (P); 2. Blažena Devica Marija (N, privilegij za vse vernike ob sobotah); 3. sv. Jakob, apostol (N); 4. sv. Janez in sv. Donat, mučenca (N); 5. sv. Janez Nepomuk (N); oltarji om. 1761: 1. sv. Jurij (P, lep oltar); 2. Marijino oznanjenje (N); 3. sv. Jakob, apostol (N); 4. sv. Janez Nepomuk (N); 5. sv. Florijan (N); bratovščina krščanskega nauka: manjka tabla z ustanovno listino v zakristiji, om. 1761; Debeljak-Molletov beneficij¹⁸⁹

- *Voglje* (*Voglach*, 1752; *Winchler*, *Winchlern*, 1761), p. c. sv. Simona in Jude, apostolov, om. 1752 (N, povprečna in dobro opremljena c.), 1761 (c. posvetil nadškof Attems 10. avgusta 1761); oltarji om. 1752: 1. sv. Simon in Juda, apostola; 2. Blažena Devica Marija; 3. sv. Primož in Felicijan, mučenca; oltar om. 1761: 1. sv. Simon in Juda, apostola (posvetil nadškof Attems 10. avgusta 1761)¹⁹⁰
- *Voklo* (*Logna*, 1752; *Hilben*, 1761), p. c. sv. Jerneja, om. 1752 (P, majhna in primerno opremljena c.), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Jernej; 2. Blažena Devica Marija; 3. sv. Nikolaj (P)¹⁹¹
- *Prebačevo* (*Prebasch*, 1752; *Prebaz*, 1761), p. c. sv. Križa, om. 1752 (P, majhna in dobro opremljena c.), 1761; oltarja om. 1752: 1. sv. Križ; 2. sv. Helena, vdova (P)¹⁹²
- *Hrastje (pri Kranju)* (*Hrastie*, 1761), p. c. sv. Mateja, apostola, om. 1752 (P, v.), 1761; oltarja om. 1752: 1. sv. Matej, apostol (P); 2. sv. Ana (N)¹⁹³
- *Huje (Kranj)* (*penes Crainburgum*, 1752; *Huie*, 1761), p. c. sv. Jožefa (*sancti Josephi confessoris*) (danes p. c. župnije Kranj), om. 1752 (P, dovolj velika in lepo okrašena c.), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Jožef; 2. sv. Apolonija, devica; 3. Blažena Devica Marija (P); bratovščina družbe Jezusove (jezuitska) in mučencev (*societatis Jesu et martyris*): privilegirana, vsak ud letno za vzdrževanje prispeva en groš, om. 1752¹⁹⁴
- *Visoko pri Kranju* (*Beisach*, 1752; *Waisah*, 1761), p. c. Vida, mučenca, om. 1752 (P, povprečna in dobro okrašena c., brez bratovščine), 1761 (patrocinijs: sv. Vid, Modest in tovariši); oltarji om. 1752: 1. sv. Vid, mučenec; 2. sv. Anton Padovanski (N); 3. Blažena Devica Marija; 4. Kalvarija (N, v k.); bratovščina Kristusovega smrtnega boja: pri 4. oltarju, om. 1752¹⁹⁵
- *Hotemaže* (*Ottensch*, 1752; *Hottemass*, 1761), p. c. sv. Urha, om. 1752 (P, srednje velika c., zadostno opremljena), 1761, 1767; oltarja om. 1752: 1. sv. Urh; 2. neznanega svetnika in sv. Roka

¹⁸⁹ Leta 1752 in 1761 je imela 10 podružnic. Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: sv. Jurij, mučenec. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 26, 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263, 270; 1/18 ex 22 (37), str. 33; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 243; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 249; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66–67; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹⁰ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: sv. Simon in Juda Tadej. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263, 269; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 249; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 249; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 249; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 138; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 23 (napačno poimenovana bratovščina sv. Jožefa); VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

- (zaradi poškodovanega besedila titulatura prvega svetnika oziroma svetnice ni znana) (N)¹⁹⁶
- **Olševek** (*Usseuch*, 1752, 1761; *Usheuk*, *Usseunich*, 1761), p. c. sv. Mihaela, nadangela, om. 1752 (P, dovolj velika in lepo okrašena c.), 1761 (domnevno P, 10./17. oktobra 1760 ustanovljen vikariat); oltarji om. 1752: 1. sv. Mihael, nadangel (N); 2. Blažena Devica Marija (N); 3. sv. Matija in sv. Valentin (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Mihael, nadangel (domnevno P); 2. Blažena Devica Marija (domnevno N); 3. sv. Matija, apostol, in sv. Valentin (domnevno P)¹⁹⁷
- **Luže** (*Lausach*, 1752; *Lausah*, 1761), p. c. sv. Janeza Krstnika, om. 1752 (P, majhna in dobro opremljena c), 1761; oltarja om. 1752: 1. sv. Janez Krstnik; 2. neznani apostol (titulatura zaradi poškodovanega besedila ni znana) (P)¹⁹⁸
- **Srednja vas pri Šenčurju** (*Mitterdorff*, 1752, 1761), p. c. sv. Radegunde, om. 1752 (P, velika in dobro opremljena c.), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Radegunda; 2. neznana svetnica (titulatura zaradi poškodovanega besedila ni znana); 3. sv. Lovrenc (P)¹⁹⁹
- **Srednja vas pri Šenčurju** (*Mitterdorff*, 1752, 1761), p. c. sv. Katarine, device in mučenke, om. 1752 (P, velika in dobro opremljena c.), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Katarina, devica in mučenka; 2. sv. Dominik; 3. sv. Mohor in Fortunat, mučenca (P)²⁰⁰

X. **Župnija Tržič** (*Neo-forulensis sive Neümarklensis*, *Neoforulensis sive Neümarklensis*, 1752; *Neoforulensis sive Naimarkl*, 1761; *Neoforuli*, *Neoforum*, 1767), ž. c. sv. Trojice, patronat grofa Auersperga, om. 1752 (P, c. lepe oblike), 1761 (P, zakristija premajhna, treba jo je zgraditi na novo, c. treba prebeliti), 1767; oltarji om. 1752 in 1761: 1. sv. Trojica (P); 2. sv. Jurij, mučenec (P); 3. sv. Florijan, mučenec (P); 4. sv. Marija Magdalena (P); bratovščina sv. Trojice: kanonično ustanovljena, veliki oltar privilegiran ob četrtkih in petkih, rektor bratovščine župnik, om. 1752²⁰¹

- **Tržič** (*sacellum in coemeterio*, 1752, 1761), p. k. škapulirske Matere božje, om. 1752 (P), 1761, oltarja om. 1752 in 1761: 1. Škapulirska Mati božja (P); 2. Žalostna Mati božja (N); Škapulirska bratovščina: kanonično ustanovljena, prvi oltar privilegiran ob ponedeljkih, rektor bratovščine župnik, om. 1752, 1761²⁰²

¹⁹⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; 1/18 ex 22 (37), str. 33; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹⁷ Vikariat je bil ustanovljen 10. oziroma 17. oktobra 1760, a ni zaživel. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 252–254, 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 100–104, 294.

¹⁹⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 161v; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 243; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

¹⁹⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

²⁰⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 167; 1/11 ex 15 (30), str. 263; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 244; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 250; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 67; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

²⁰¹ Vizitator navaja cerkev pod naslovom sv. Trojice, bila pa je posvečena tudi Marijinemu oznanjenju. Današnji patrocinij: Marijino oznanjenje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 23v, 24; 1/11 ex 15 (30), str. 271; 1/18 ex 22 (37), str. 37; Johann Weichard VALVASOR, *Die Ehre deß Hertzogthums Crain*, Laybach 1689, knj. 8, str. 780 (patrocinij); Janez HÖFLER, Gradivo za historično topografijo predjožefinskih župnij na Slovenskem. Prazupniji Radovljica in Kranj, *Acta Ecclesiastica Sloveniae*, 10, 1988, str. 247–248; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 270; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 65–66; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 18; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 294.

²⁰² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 23v; 1/11 ex 15 (30), str. 271; HÖFLER 1988 (op.

- *Tržič (Neoforulensis, 1752, 1761)*, p. c. sv. Andreja, apostola, om. 1752 (P), 1761 (P); oltarja om. 1752: 1. sv. Andrej, apostol (P); 2. sv. Eligij, škof (P); oltarji om. 1761: kot leta 1752; bratovščina sv. Andreja: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, precej številčna, om. 1752; Ahačičev beneficij²⁰³
- *Tržič (pod Kokovnico) (in monte supra oppidum, 1752; in monte super oppido, 1761)*, p. c. sv. Jožefa, om. 1752 (P), 1761 (P); oltarji om. 1752: 1. sv. Jožef (okrašen); 2. sv. Joahim (P); 3. sv. Angel varuh (N); 4. sv. Rok, pričevalec (P); oltarji om. 1761: kot leta 1752; bratovščina sv. Jožefa: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za pokojne člane ob sredah, odpustki, om. 1752, 1761²⁰⁴
- *dvorec Neuhaus (sacellum in arce, 1752)*, g. k. sv. Lenarta, pričevalca, om. 1752 (lep oltar); oltar om. 1752: 1. sv. Lenart, pričevalec (N)²⁰⁵
- *Podljubelj (Sv. Ana) (ad pedem montis Lubel, 1752; ad pedem montis Loibel, 1761)*, p. c. sv. Ane, om. 1752 (P, neprimerna za maševanje, relikvije sv. Ane z odpustki, romarska c.), 1761 (P); oltarji om. 1752: 1. sv. Ana (P); 2. Ime Jezusovo (P); 3. sv. Egidij, opat (N); oltarji om. 1761: kot leta 1752²⁰⁶
- *Lom pod Storžičem*, p. c. (danes ž. c.) sv. Katarine, device in mučenke, om. 1752 (P, velika in dobro opremljena c.), 1761 (P); oltarji om. 1752: 1. sv. Katarina, devica in mučenka (P); 2. sv. Henrik, pričevalec (P); 3. sv. Križ (P); 4. sv. Jurij, mučenec (N); 5. Marijino obiskanje (N); oltarji om. 1761: kot leta 1752; bratovščina sv. Katarine: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za pokojne člane ob petkih, om. 1752²⁰⁷

XI. **Župnija Velesovo (Trata pri Velesovem)** (*Michelsteten, 1752; Michelstetten, 1761, 1767*), ž. c. (danes p. c.) sv. Marjete, device, patronat samostana dominikank Velesovo, om. 1752 (P), 1761 (P, patrocinj: sv. Marjeta, devica in mučenka, c. posvetil nadškof Attems 7. avgusta 1761), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Marjeta, devica (P); 2. sv. Anton Padovanski (P); 3. Umirajoča sv. Ana (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Marjeta, devica in mučenka (P); 2. sv. Anton Padovanski (posvetil nadškof Attems 7. avgusta 1761); 3. sv. Ana (posvetil nadškof Attems 7. avgusta 1761); oltarji om. 1767: kot leta 1761²⁰⁸

- **Trata pri Velesovem** (*capella in coemeterio, 1752; in capella, 1761*), p. k. sv. Marjete, om. 1752,

201), str. 248; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 23; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 23v, 25v; 1/11 ex 15 (30), str. 271; HÖFLER 1988 (op. 201), str. 248; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 271; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 25v; 1/11 ex 15 (30), str. 271; HÖFLER 1988 (op. 201), str. 248; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 271; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 24; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 25v; HÖFLER 1988 (op. 201), str. 248; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 25v; 1/11 ex 15 (30), str. 271; HÖFLER 1988 (op. 201), str. 248; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 271; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 26; 1/11 ex 15 (30), str. 271; HÖFLER 1988 (op. 201), str. 248; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 173; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 119; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 66; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 27; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²⁰⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 26; 1/11 ex 15 (30), str. 246–248; 1/18 ex 22 (37), str. 29; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 276; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 84–85; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 68; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

- 1761 (patrocini: sv. Jožef in Tomaž), oltar om. 1752: 1. sv. Marjeta (N, odprt oltar); oltar om. 1761: 1. sv. Jožef in sv. Tomaž; oltar om. 1767: kot leta 1761²⁰⁹
- **Velesovo (Adergas)** (*ecclesiam monialium Michelstettii*, 1771), samostanska c. (danes ž. c.) Devica Marije od angela pozdravljena, tudi Marijinega oznanjenja (od 1761 samo Marijinega oznanjenja), om. 1752 (P), 1761 (c. potrebna beljenja, ob c. in zakristiji je treba narediti drenažo), 1767 (stara c. porušena, nova v gradnji), 1771 (c. posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771, relikvije sv. Leta in Serena v vseh oltarjih, obletnica posvetitve c. se praznuje 3. julija); oltarji om. 1752: 1. Devica Marija od angela pozdravljena (P, starodaven in zelo čaščen kip Blažene Device Marije za rodovitnost (*gratiarum fertilis*), privilegiran ob sobotah); 2. sv. Janez Krstnik (P); 3. sv. Katarina, devica (N); 4. sv. Dominik (*sancti Dominici confessoris*) (privilegiran ob torkih); 5. sv. Štefan, mučenec; oltarja om. 1761: 1. Marijino oznanjenje; 2. sv. Jožef (v k. ob prižnici (*in capella sancti Josephi ad pulpitum*)); oltarji om. 1767: kot leta 1761; oltarji om. 1771: 1. Marijino oznanjenje (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 2. sv. Janez Krstnik (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 3. sv. Katarina, devica (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 4. sv. Dominik (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 5. sv. Štefan, mučenec (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 6. neimenovan titularij (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); 7. neimenovan titularij (posvetil pomožni škof Edling 30. julija 1771); bratovščine: blažene Device Marije, rešiteljice jetnikov: kanonično ustanovljena, om. 1752; rožnovenske Matere božje: kanonično ustanovljena, precejšnje število članov, om. 1752; škapulirska bratovščina: om. 1752²¹⁰

XII. **Župnija Železniki** (*Eisernensis*, 1752; *Eisnerensem*, *Eisernensi*, 1761; *Eisnern*, *Eysnern*, 1752, 1767), ž. c. sv. Antona, opata, cesarski patronat, om. 1752 (P, tudi vsi oltarji, do leta 1622 p. c. župnije Selca), 1761 (P, do 130 let nazaj p. c. župnije Selca); oltarji om. 1761: 1. sv. Anton, opat (P); 2. sv. Rešnjje telo (P); 3. Rožnovenska Mati božja (P); 4. sv. Andrej, apostol (N); 5. sv. Ana (N); bratovščine: sv. Rešnjega telesa: odpustki (breve ne obstaja več), privilegij za pokojne člane ob petkih, om. 1752, 1761; rožnovenske Matere božje: odpustki (breve ne obstaja več), privilegij za pokojne člane ob sredah, om. 1752, 1761; sv. Družine: odpustki (breve ne obstaja več), privilegij za pokojne člane ob sobotah, om. 1752, 1761²¹¹

- **Železniki (Log)**, p. c. sv. Frančiška Ksaverija, om. 1752 (P), 1761; oltarji om. 1752: 1. sv. Frančišek Ksaverij (P); 2. neznan titularij (P); 3. neznan titularij (P)²¹²

²⁰⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 26; 1/11 ex 15 (30), str. 246; 1/18 ex 22 (37), str. 29; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 26, 27; 1/11 ex 15 (30), str. 247, 255; 1/18 ex 22 (37), str. 29; 1/22 ex 26 (41), str. 161; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 276; HÖFLER 1992 (op. 58), str. 85; VOLČJAK 2008, str. 216; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 117; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 68–69; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 19, 21, 23; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹¹ Cerkev se navaja tudi pod patrociniem: sv. Anton Puščavnik. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 22v; 1/11 ex 15 (30), str. 323; 1/18 ex 22 (37), str. 52v; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 290; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 324; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 117; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 104; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 18, 21, 24; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 22v, 23; 1/11 ex 15 (30), str. 323; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 290; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 324; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 105; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

XIII. **Župnija Žiri** (*Seirachensis*, 1752; *Sairah*, *Sairahensi*, 1761; *Sayrach*, 1767), ž. c. sv. Martina, škofa, patronat knezoškofa v Freisingu, om. 1752 (P), 1761 (P, c. potrebna beljenja), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Martin, škof; 2. sv. Štefan, mučenec; 3. sv. Andrej, apostol; 4. Blažena Devica Marija (N); oltarji om. 1761: 1. sv. Martin, škof (P); 2. sv. Štefan (P, odstraniti je treba popačen kip Blažene Device Marije); 3. Blažena Devica Marija (N); 4. sv. Andrej, apostol (P); oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina Kristusovega smrtnega boja: pri velikem oltarju, kanonično ustanovljena, privilegij za pokojne člane ob petkih (breve), om. 1752²¹³

- **Ledine**, p. c. (danes ž. c.) sv. Jakoba st., apostola, om. 1752 (N), 1767; oltarji om. 1752: 1. sv. Jakob st., apostol (N); 2. Žalostna Mati božja (N); 3. sv. Notburga, devica (N): oltarji om. 1767: kot leta 1761²¹⁴
- **Ledinske Krnice**, p. c. sv. Ahacija, mučenca (danes p. c. župnije Ledine), om. 1752 (N), 1767; oltarja om. 1752: 1. sv. Ahacij, mučenec; 2. sv. Lucija, devica in mučenka; oltarja om. 1767: kot leta 1761; bratovščina sv. Ahacija: privilegij za žive člane na praznik sv. Lucije, odpustki (breve), om. 1752²¹⁵
- **Dobračeva**, p. c. sv. Lenarta, om. 1752²¹⁶
- **Vrh Svetih Treh Kraljev**, p. c. (danes ž. c.) sv. Treh kraljev, om. 1752, 1767; oltarji om. 1767: kot leta 1761; bratovščina sv. Treh kraljev: privilegij za pokojne člane ob četrtkih (breve), om. 1752²¹⁷
- **Zavratec**, p. c. (danes p. c. župnije Godovič) sv. Urha, om. 1767²¹⁸
- **Ledinica**, p. c. sv. Ane, om. 1752, 1767; bratovščina sv. Ane: privilegij za pokojne člane ob torkih (breve), om. 1752²¹⁹

METLIŠKI ARHIDIJAKONAT

I. **Župnija Črnomelj** (*Tschernomlii*, 1753; *Tschernemel*, 1761; *Zhernembl*, 1771), ž. c. sv. Petra in Pavla, apostolov, patronat nemškega viteškega reda, om. 1753 (c. posvetil nadškof Attems 12. avgusta

²¹³ Leta 1752 je imela veliko podružnic, ki pa z izjemo dveh zaradi časovne stiske niso bile obiskane. Leta 1761 je imela 11 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 9, 10v, 11; 1/11 ex 15 (30), str. 348, 354; 1/18 ex 22 (37), str. 61; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 291; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 327; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 107; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 13; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 11–11v; 1/18 ex 22 (37), str. 61; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; *Letopis Cerkve na Slovenskem 2000. Stanje 1. januar 2000*, Ljubljana 2000, str. 882; HÖFLER 2016 (op. 143), str. 107; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 10v, 11v; 1/18 ex 22 (37), str. 61; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; *Letopis Cerkve* 2000 (op. 214), str. 882; HÖFLER 2016 (op. 143), str. 107; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 295.

²¹⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 9; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 291; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 108.

²¹⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 10v; 1/18 ex 22 (37), str. 61; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 282–283; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 107; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 29.

²¹⁸ Do 31. decembra 2017 je bila samostojna župnija. Gl. dokument št. 979/17 z dne 11. novembra 2017, Odlok o preureditvi župnij Škofije Koper. Zahvaljujem se dr. Janezu Juriju Arnežu, kanclerju kopske škofije, za posredovanje odloka. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/18 ex 22 (37), str. 64; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; *Letopis Cerkve* 2000 (op. 214), str. 882; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 107; <http://zupnija-godovic.rkc.si/index.php/content/display/52/20/20> (11. 2. 2019).

²¹⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 10v; 1/18 ex 22 (37), str. 61; HÖFLER 1998 (op. 125), str. 328; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 25.

1753, obletnica posvetitve c. deveta nedelja po binkoštih), 1761 (P), 1771; oltarji om. 1753: 1. sv. Peter in Pavel, apostola (posvetil nadškof Attems 12. avgusta 1753); 2. titulatura ni navedena (N, lepo okrašen); 3. titulatura ni navedena (N, lepo okrašen); 4. titulatura ni navedena (N, lepo okrašen); 5. titulatura ni navedena (N, lepo okrašen); oltarji om. 1761: 1. sv. Peter in Pavel, apostola (P); 2. Blažena Devica Marija (N); 3. sv. Janez Nepomuk (N); 4. sv. Barbara, devica in mučenka (N); 5. sv. Florijan (N); oltarji om. 1771: 5 oltarjev; bratovščini: krščanskega nauka: odpustki, om. 1761, 1771; sv. Rešnjega telesa: om 1771²²⁰

- **Črnomelj** (*in civitatis sive oppidi parte inferiori*, 1753; *in parte inferiori civitatis*, 1761), p. c. sv. Duha, om. 1753 (N, srednje velikosti, se ruši (*ruinae proximam*), že vrsto let se v njej ne mašuje), 1761²²¹
- **Vojna vas** (*Vainavass*, 1753; *Varna vash*, 1761), p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1761²²²
- **Črnomelj (Mestna Loza)**, p. c. sv. Fabijana in Boštjana, om. 1753, 1761²²³
- **Golek** (*Gullek*, 1771), p. c. sv. Antona Padovanskega (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1761, 1771 (patrocini: sv. Anton)²²⁴
- **Tanča Gora** (*Tantzberg*, 1771), p. c. sv. Tomaža, apostola (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1761, 1771²²⁵
- **Dragovanja vas** (*Dragovaina vass*, 1771), p. c. sv. Ožbolta (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1761, 1771²²⁶
- **Butoraj** (*Butorei*, 1771), p. c. sv. Marka, evangelista, om. 1753, 1761, 1771²²⁷
- **Desinec** (*Dessints*, 1771), p. c. sv. Mihaela, nadangela, om. 1753, 1761, 1771²²⁸
- **Stražnji Vrh** (*Strassenberg*, 1771), p. c. sv. Nikolaja, škofa, om. 1753, 1761, 1771²²⁹

²²⁰ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Peter, apostol. Leta 1771 je imela 14 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133, 142; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 96; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 122, 131; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 235–236; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 14, 17; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²¹ Obnovljena 2002–2007. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 236–237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²² Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Marijino rojstvo. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²³ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Boštjan. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁴ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Anton Puščavnik. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²²⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

- *Rodine (pri Črnomlju)* (*Rodine*, 1753, 1761; *Rodena*, 1771), p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1761, 1771 (patrocinij: Marija Pomagaj)²³⁰
- *Naklo (pri Črnomlju)* (*Rodena*, 1771), p. c. sv. Jakoba, apostola, om. 1753, 1761, 1771²³¹
- *Rodine (pri Črnomlju)* (*Rodena*, 1771), p. c. sv. Katarine, device in mučenke, om. 1753, 1761, 1771²³²
- *Tušev Dol*, p. c. sv. Marije Magdalene, om. 1753, 1761²³³
- *Petrova vas (Petrshauss*, 1771), p. c. sv. Janeza Krstnika, om. 1753, 1761, 1771²³⁴
- *Otovec (Otovez*, 1771), p. c. sv. Jerneja, apostola, om. 1753, 1761, 1771²³⁵
- *Rožanec (Rosentz*, 1771), p. c. sv. Jurija, mučenca, om. 1753, 1761, 1771²³⁶
- *Dobliče (Deblizsch*, 1771), p. c. sv. Janeza Evangelista, om. 1753, 1761, 1771²³⁷
- *Doblička Gora (Maurna*, 1771), p. c. sv. Vida, mučenca, om. 1753, 1761, 1771²³⁸
- *grad Turn pri Črnomlju ((sacellanus) domini de Ruesenstein*, 1761), g. k. /sv. Andrej/, om. 1761²³⁹

II. *Župnija Metlika (Metlicae*, 1753, 1761; *Metlice, Mötlicae*, 1761; *Möttlicae*, 1763; *Metlicensi*, 1771), ž. c. sv. Nikolaja, škofa, patronat nemškega viteškega reda, om. 1753 (N, stara in mizerna c., slabo opremljena), 1761 (nova c., posvetil nadškof Attems 11. julija 1761), 1771; oltarji om. 1753: 1. sv. Nikolaj, škof (P); 2. titulatura ni navedena (P); 3. titulatura ni navedena (P); 4. titulatura ni navedena (P); oltarji om. 1761: 1. sv. Nikolaj, škof (P); 2. Blažena Devica Marija (P); 3. Zadnja večerja (P); 4. neidentificiran (nadškof pozabil patrociniij); 5. neidentificiran (nadškof pozabil patrociniij); oltarji om. 1771: 7 oltarjev; bratovščini: krščanskega nauka: om. 1771; sv. Rešnjega telesa: om. 1771²⁴⁰

- *Rosalnice (Tri fare) (ad Tres ecclesias*, 1753; *Rossalniz*, 1771), p. c. Žalostne Matere božje, om. 1753, 1771 (patrociniij: blažena Devica Marija); bratovščina sedmerih žalosti blažene

²³⁰ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Marija Pomagaj. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108v–109; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 77; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²³¹ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: sv. Jakob st. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²³² Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 133; 1/22 ex 26 (41), str. 48; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²³³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²³⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²³⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²³⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 301.

²³⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²³⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 109; 1/11 ex 15 (30), str. 134; 1/22 ex 26 (41), str. 48; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 97; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 237; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²³⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/11 ex 15 (30), str. 140; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238.

²⁴⁰ Leta 1761 in 1771 je imela 17 podružnic. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 131; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 232–233; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 14, 17; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

- Device Marije/črnega škapulirja: črnega škapulirja, om. 1753²⁴¹
- *Jugorje pri Metliki* (*Jugorja*, 1771), p. c. sv. Vida, mučenca (danes p. c. župnije Suhor), om. 1753, 1771²⁴²
 - *Bereča vas*, p. c. sv. Jakoba, apostola (danes p. c. župnije Suhor), om. 1753²⁴³
 - *Gornja Lokvica* (*Loquiza*, 1771), p. c. sv. Janeza Krstnika, om. 1753, 1771²⁴⁴
 - *Bušinja vas* (*Boshina vass*, 1771), p. c. sv. Marka, evangelista (danes p. c. župnije Suhor), om. 1753, 1771²⁴⁵
 - *Trnovec* (*Ternovez*, 1771), p. c. sv. Antona, opata, om. 1753, 1771²⁴⁶
 - *Grabrovec* (*Gabraviz*, 1771), p. c. sv. Urbana, papeža, om. 1753, 1771²⁴⁷
 - *Bojanja vas* (*Bojagnavass*, 1771), p. c. sv. Marjete, device in mučenke (danes p. c. župnije Radovica), om. 1753, 1771²⁴⁸
 - *Krašnji Vrh* (*Krashnivarh*, 1771), p. c. sv. Nikolaja (danes p. c. župnije Radovica), om. 1753, 1771²⁴⁹
 - *Radovica* (*Radovicza*, 1753; *Radoviza*, 1771), p. c. (danes ž. c.) blažene Device Marije, om. 1753, 1771²⁵⁰
 - *Slamna vas* (*Slamna vass*, 1771), p. c. sv. Križa, om. 1753, 1771²⁵¹
 - *Vidošiči* (*Videushitsch*, 1771), p. c. sv. Ane, om. 1753, 1771²⁵²
 - *Drežnik*, p. c. sv. Lenarta, pričevalca, om. 1753²⁵³

²⁴¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 104v, 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 131; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234–235; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 22; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 234; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233–234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴³ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 234; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 234; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁶ Cerkev se navaja tudi pod patrociniem: sv. Anton Padovanski. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 205; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁴⁹ Današnji patrocini: sv. Trojica. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 205; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁵⁰ Cerkev se navaja tudi pod patrociniem: Marijino vnebovzetje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 204; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁵¹ Cerkev se navaja tudi pod patrociniem: Povišanje sv. Križa. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177 (napačno poimenovanje vasi Klamna vas); HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁵² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁵³ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

- *Drašiči* (*Drashitsch*, 1771), p. c. sv. Petra, apostola, om. 1753, 1771²⁵⁴
- *Božakovo* (*Bosiacovo*, 1771), p. c. sv. Marije Magdalene, om. 1753, 1771²⁵⁵
- *Metlika* (*in suburbio*, 1771), p. c. sv. Katarine, device in mučenke, om. 1753, 1771²⁵⁶
- *Metlika* (*in suburbio*, 1771), p. c. sv. Roka, pričevalca, om. 1753, 1771²⁵⁷
- *Metlika* (*in suburbio*, 1771), p. c. sv. Martina, škofa (*sancti Martini episcopi confessoris*), om. 1753, 1771²⁵⁸
- *Dolnji Suhor pri Metliki* (*Suhor*, 1771), p. c. sv. Jakoba, om. 1771²⁵⁹

III. **Župnija Podzemelj** (*Podsemel*, 1753, 1761, 1771; *Podsemlensi*, *Pondsemli*, 1771), ž. c. sv. Martina, škofa, patronat nemškega viteškega reda, om. 1753, 1761 (P), 1771; oltar om. 1753: 1. sv. Martin, škof; oltarji om. 1761: 1. sv. Martin, škof (P); 2. titulatura ni navedena (N); 3. titulatura ni navedena (N); oltarji om. 1771: 3 oltarji; bratovščini: krščanskega nauka: om. 1771; sv. Rešnjega telesa: om. 1771²⁶⁰

- *Kloster pri Gradcu* (*Gradac*) (*Closter*, 1753, 1771), p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1771²⁶¹
- *Boršt* (*Borst*, 1771), p. c. sv. Marjete, device in mučenke, om. 1753, 1771²⁶²
- *Zemelj* (*Semel*, 1771), p. c. sv. Helene, om. 1753, 1771²⁶³
- *Krasinec* (*Sressnitz*, 1771), p. c. sv. Antona, opata, om. 1753, 1771²⁶⁴
- *Griblje* (*Grible*, 1771), p. c. sv. Vida, om. 1753, 1771²⁶⁵
- *Tribuče* (*Tribuzhe*, 1771), p. c. sv. Janeza Evangelista (danes p. c. župnije Adlešiči), om. 1753, 1771 (patrociniij: sv. Janez Krstnik)²⁶⁶

²⁵⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁵⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 177; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 234; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁵⁶ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁵⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 178; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁵⁸ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 105; 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 178; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁵⁹ Današnji patrociniij: sv. Jožef. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/22 ex 26 (41), str. 60; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 233–234; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 233; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 302.

²⁶⁰ Leta 1761 je imela osem podružnic, leta 1771 pa deset. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/11 ex 15 (30), str. 127; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 193; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 131; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 240; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 15, 17; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶¹ Cerkev se navaja tudi pod patrociniijem: Žalostna Mati božja. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 193; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶² Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶³ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 193; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 193; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 193; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁶ Današnji patrociniij: sv. Janez Krstnik. IT ASDG, ACAG, Visite pastoralni, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex

- *Velika Plešivica (Bedenj)* (*Dolenze*, 1771), p. c. sv. Marije Magdalene (danes p. c. župnije Adlešiči), om. 1753, 1771²⁶⁷
- *Adlešiči*, k. sv. Mihaela, nadangela, om. 1753²⁶⁸
- *Adlešiči* (*Freythurnii*, 1753; *Adleshitsch*, 1771), p. c. (danes ž. c.) sv. Nikolaja, škofa (*sancti Nicolai episcopi confessoris*), om. 1753 (v preteklosti razmišljanje o ustanovitvi vikariata), 1771²⁶⁹
- *grad Pobrežje* (*Freithurn*, *Fraithurn*, 1771), g. k. sv. Florijana, om. 1771²⁷⁰
- *grad Gradac* (*Gradaz*, 1771), g. k. sv. Frančiška Ksaverija, om. 1771²⁷¹

IV. **Župnija Semič** (*Schemitschensi*, 1753; *Schemitshensi*, *Schemiz*, *Shemitii*, *Shemiz*, 1761; *Shemizh*, 1771), ž. c. sv. Štefana, mučenca, patronat nemškega viteškega reda, om. 1753 (P, nova c., dovolj velika za večje število vernikov, zgrajena pred osmimi leti (1745), stara c. pogorela zaradi udara strele, posvetil nadškof Attems 10. avgusta 1753, štirje novi leseni pozlačeni oltarji), om. 1761 (P, lepo grajena c.); oltarji om. 1753: 1. sv. Štefan, mučenec (posvetil nadškof Attems 10. avgusta 1753 z oltarno menzo); 2. titulatura ni navedena (N); 3. titulatura ni navedena (N); 4. titulatura ni navedena (N); 5. titulatura ni navedena (N); oltarji om. 1761 (vsi stranski oltarji novi, elegantni, leseni in pozlačeni): 1. sv. Štefan, mučenec (P); 2. Blažena Devica Marija (N); 3. Zadnja večerja (N); 4. sv. Notburga (N); 5. sv. Janez Nepomuk (N)²⁷²

- *Vršice* (*Rezicz*, 1753; *Reksitsh*, 1761; *Verthizh*, 1771), p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1761, 1771²⁷³
- *Rožni Dol* (*Rosenthal*, 1771), p. c. sv. Marije Magdalene, om. 1753, 1761, 1771²⁷⁴
- *Gorenjci* (*Kot pri Semiču*) (*Gorenze*, 1771), p. c. sv. Jožefa, om. 1753, 1761, 1771²⁷⁵
- *Vavpča vas* (*Ambtmansdorff seu Wauzhavass*, 1771), p. c. sv. Mihaela, nadangela, om. 1753, 1761, 1771²⁷⁶

26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 74; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 74; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁸ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁶⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107v, 109; 1/22 ex 26 (41), str. 56; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 74; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁷⁰ Danes ne obstaja več, v razvalinah. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/22 ex 26 (41), str. 56, 57; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 564, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁷¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/22 ex 26 (41), str. 56; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 241; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁷² Leta 1761 je imela 12, leta 1771 pa že 16 podružnic (našteti je le 15). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106–106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119, 125; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 215–216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 238–239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁷³ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijem: Marijino rojstvo. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 303.

²⁷⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁷⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁷⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 240; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

- *Sela pri Semiču* (*Siella*, 1771), p. c. sv. Duha, om. 1753, 1771²⁷⁷
- *Štrekljavec* (*Streklevecz*, 1753; *in monte, Strekleviz*, 1761; *Sterglaviz*, 1771), p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1761, 1771²⁷⁸
- *Kal (pri Semiču)* (*Kall*, 1771), p. c. sv. Lenarta, om. 1753, 1761, 1771²⁷⁹
- *Brezova Reber* (*Brezavareber*, 1771), p. c. sv. Katarine, device in mučenke, om. 1753, 1761, 1771²⁸⁰
- *Gradnik* (*Gradnik*, 1771), p. c. sv. Nikolaja, škofa, om. 1753, 1761, 1771²⁸¹
- *Krvavčji Vrh* (*Plutsberg*, 1771), p. c. sv. Florijana, mučenca, om. 1753, 1761 (patrocinijs: sv. Fabijan), 1771 (patrocinijs: sv. Florijan)²⁸²
- *Vinji Vrh (pri Semiču)* (*Viniverh*, 1771), p. c. sv. Trojice, om. 1753, 1761, 1771²⁸³
- *Nestoplja vas* (*Nestopeldorf*, 1771), p. c. sv. Roka, pričevalca, om. 1753, 1771²⁸⁴
- *Gaber pri Semiču* (*Gabar*, 1771), p. c. sv. Primoža in Felicijana, mučencev, om. 1753, 1761, 1771²⁸⁵
- *grad Smuk* (*in arce Schmuck, in arce domini Sigismundi comitis a Liechtenberg*, 1753; *Smuk*, 1771), g. k. Loretske Matere božje, om. 1753, 1771; navadni Lichtenbergov beneficij (*beneficium simplex*), om. 1753²⁸⁶
- *grad Krupa* (*Kruppa*, 1771), g. k. sv. Ane, om. 1771²⁸⁷

V. **Župnija Vinica** (*Vinicae, Weiniz*, 1753; *Vinicensi*, 1761; *Viniza, Vinizensem*, 1771), ž. c. sv. Križa, patronat nemškega viteškega reda, om. 1753, 1761 (P), 1771; oltarji om. 1761: 1. Povišanje sv. Križa (P); 2. sv. Ignacij in jezuitski mučenci (*sancti Ignatii et martyris*) (N); 3. Brezmadežno spočetje Device Marije (N); oltarji om. 1771: 3 oltarji; bratovščina krščanskega nauka: om. 1771²⁸⁸

²⁷⁷ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁷⁸ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: Marijino vnebovzetje. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119, 120; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁷⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸² Vizitator se je pri zapisu titulature leta 1761 očitno zmotil. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸³ Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: Presveta Trojica. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 106v; 1/11 ex 15 (30), str. 119; 1/22 ex 26 (41), str. 44; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 216; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 239; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁶ V razvalinah. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 107; 1/22 ex 26 (41), str. 44; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 240; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁷ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/22 ex 26 (41), str. 44; AMBROŽIČ 2012 (op. 18), str. 563, 565; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 240; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

²⁸⁸ Leta 1761 je imela 14, leta 1771 pa 15 podružnic. Cerkev se navaja tudi pod patrocinijs: Najdenje sv. Križa. IT

- *Preloka (Prevoca, 1771)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Trojice, om. 1753, 1771²⁸⁹
- *Zilje (Sila, 1771)*, p. c. sv. Antona Padovanskega (danes p. c. župnije Preloka), om. 1753, 1771 (patrociniij: sv. Anton)²⁹⁰
- *Podklanec (Podkanez, 1771)*, p. c. sv. Jožefa, om. 1753, 1771²⁹¹
- *Žeželj (Sheshl, 1753; Sesel, 1771)*, p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1771; bratovščina rožnovenske Matere božje: om. 1771²⁹²
- *Hrast pri Vinici (Hrast, 1753, 1771)*, p. c. blažene Device Marije, om. 1753, 1771²⁹³
- *Belčji Vrh (Belleth verh, 1771)*, p. c. sv. Helene (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1771²⁹⁴
- *Pusti Gradec (Pusti gradaz, 1771)*, p. c. Vseh svetnikov (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1771²⁹⁵
- *Obrh pri Dragatušu (Oberh, 1771)*, p. c. sv. Lovrenca, mučenca (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1771²⁹⁶
- *Dragatuš (Dragatusch, 1771)*, p. c. (danes ž. c.) sv. Janeza Evangelista, om. 1753, 1771 (patrociniij: sv. Janez Krstnik)²⁹⁷
- *Veliki Nerajc (Maiori Nerajaz, 1771)*, p. c. sv. Ane, om. 1753, 1771²⁹⁸
- *Gornji Suhor pri Vinici (Gorni Sugar, 1771)*, p. c. sv. Fabijana in Boštjana, om. 1753, 1771²⁹⁹
- *Zapudje (Zapodje, 1771)*, p. c. sv. Petra, apostola (danes p. c. župnije Dragatuš), om. 1753, 1771³⁰⁰

ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/11 ex 15 (30), str. 127; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 131; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 16; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.

- ²⁸⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 200; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.
- ²⁹⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 200; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.
- ²⁹¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.
- ²⁹² Cerkev se navaja tudi pod patrociniijem: Mati božja (Ime Marijino). IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; LAVRIČ 2014 (op. 20), str. 131; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2016 (op. 10), str. 21; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 304.
- ²⁹³ Današnji patrociniij: sv. Rok. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁴ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁵ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁶ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁷ Današnji patrociniij: sv. Janez Krstnik. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁸ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242–243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ²⁹⁹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.
- ³⁰⁰ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 107; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.

- *Nova Lipa* (*Lipa nova*, 1771), p. c. sv. Duha, om. 1753, 1771³⁰¹
- *Damelj* (*Damel*, 1771), p. c. sv. Mihaela, nadangela, om. 1753, 1771³⁰²
- *Učakovci* (*Vauzhakovaz*, 1771), p. c. sv. Jakoba, apostola, om. 1753, 1771³⁰³

The Churches of the Archdiocese of Gorizia in Carniola in the Time of Archbishop Karl Michael von Attems

Part 1: The Archdeaconry of Bistra, Upper Carniola (Gorenjska) and Metlika

Summary

The article introduces abundant data on the churches in Carniola, which were mentioned in the visitation records of the first archbishop of Gorizia, Karl Michael von Attems (1752–1774). Owing to the extensiveness of the material, the entirety will be published in three parts. The first part presents data on the churches in the archdeaconry of Bistra, Upper Carniola (Gorenjska) and Metlika. All three parts will be similarly structured: a short introduction will be followed by a list of patrocina or the titlature of the altars based on liturgical hierarchy, while the most comprehensive part of the article will introduce the individual churches.

The parish church with its succursals is presented first, followed by possible vicarages and their succursals. Listed alongside each church is the name of the person with the right of presentation and the time of the visitation that mentions this right. Each town is also presented with the original record, if it exists, of course, and the year of this record. This is followed by a note stating whether the church was consecrated or not, as well as summarised data about any possible consecrations or the visitor's notes about individual churches. The next part focuses on altars. The patrocina of all mentioned altars are presented alongside each church. Next to every patrocinium, it is stated whether it was listed as consecrated or non-consecrated. The confraternities that operated in individual churches are listed after that. Moreover, it is also specified at which altar the confraternity operated, whether it granted indulgences, had any privileges etc. In the last part, it is possible to find mentions of benefits and the name of those who had the right of presentation.

³⁰¹ IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.

³⁰² IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; *Šematizem* 1993 (op. 20), str. 280; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 243; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.

³⁰³ Danes ne obstaja več. IT ASDG, ACAG, Visite pastorali, Attems, 1/3 ex 7 (22), str. 108; 1/22 ex 26 (41), str. 52; HÖFLER 2015 (op. 20), str. 242; VOLČJAK 2017 (op. 1), str. 305.

✓ 115. Župni ured, sv.Lovrec 2 zvona	Nisu restituissna
✓ 116. Župni ured, sv. Anton, Slov. Gorice Razne slovenačke knjige	Nisu restituissne
✓ 117. Srez Gornji Grad Sreska arhiva	Nije restituissana
✓ 118. Župni ured, Ovsiše 3 crkvena ruha	Nije restituissano
✓ 119. Franciskanski samostan, Nazarje Razne teološke knjige	Restituissan jedan deo
✓ 120. Župni ured sv. Jakob, Pameče 4 zvona	Nisu restituissana
✓ 121. Župni ured, Vransko 5 zvona	Nisu restituissana
✓ 122. Župni ured, Naklo razne crkvene stvari	Nisu restituissane
✓ 123. Zamak Otočec, Novo Mesto Kulturno istoriski inventar	Nep priznaju pravo restitucije
✓ 124. Župni ured sv. Lovrenc, Slov. Gorice Slovenačke beletristicke knjige	Nisu restituissane
✓ 125. Župni ured, Teharje Povelja cara Franje	Restituissano 1949
✓ 126. Župni ured, Komenda Razne knjige	Nisu restituissane
✓ 127. Župni ured, Mozirje 7 zvona	Nisu restituissana
✓ 128. Župni ured, Kranj Razne crkvene stvari	Razne crkvene stvari Nisu restituissane
✓ 129. Župni ured, Bizeljsko 3 zvona	Nisu restituissana
✓ 130. Župni ured, Majšperk 2 kaleža i dr.	Nisu restituissani
✓ 131. Dvógodišnja trgovačka škola, Celje 2907 knjiga	Nisu restituissane
✓ 132. Župni ured, sv. Jan 3 zvona	Nisu restituissana
✓ 133. Zamak Bogenšperk Celokupni inventar zamka	Isto kao br.22
✓ 134. Župni ured, Reče 200 knjiga i 20 zbirki leptira	Nisu restituissani
✓ 135. Župni ured, sv. Jurij kod Celja 5 zvona	Nisu restituissana

APPARATUS

IZVLEČKI IN KLJUČNE BESEDE

ABSTRACTS AND KEYWORDS

Boris Golec

Višnjegorski slikarji 17. in 18. stoletja, njihovo socialno in naročniško okolje.

Frančišek Karel (Francesco) Faenzi, Franc Faenzi, Janez Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karel Ludvik Gentilli, Peter Straspurger, Franc Anton Nirenberger, Franc Ksaver Nirenberger, Anton Nirenberger

1.01 Izvirni znanstveni članek

Prispevek obravnava devet slikarjev, izpričanih v kranjskem mestecu Višnja Gora od leta 1644 do leta 1790. Razen dveh so bili med seboj vsi sorodstveno povezani, čeprav je šlo le v dveh primerih za zaporedni generaciji, pri družini Faenzi iz 17. stoletja za očeta in sina, pri družini Nirenberger iz 18. stoletja pa za očeta in dva sinova. Druge sorodstvene vezi so se spletle s svaštvom in porokama z vdovama slikarjev.

V Višnji Gori delujoči slikarji niti v kranjskem regionalnem merilu niso bili prvovrstni umetniki svojega časa. Dela štirih niso ohranjena oziroma niso identificirana kot njihova. Delo najstarejšega, Francesca Faenzija, poznamo samo iz pisnih virov; ohranjena sta dva pozlačena oltarja Janeza Jakoba Menharda in več del Antona Nirenbergerja, ki je deloval na Gorenjskem, vse obravnavane slikarje pa po kvantiteti in kvaliteti presega Franc Anton Nirenberger, čigar slike in pozlavitve oltarjev najdemo v širokem geografskem prostoru dežele Kranjske. Prištevati ga je mogoče med boljše slikarje, katerih slikarstvo je šlo v korak z umetnostnim razvojem poznega baroka. Prispevek obravnava tudi gmotne razmere slikarjev in njihovo vključenost v družbeno okolje.

Ključne besede: slikarji, socialno okolje, naročniki, Višnja Gora, rodbina Faenzi, Johann Jakob Menhard, Jakob Killer, Peter Straspurger, rodbina Nirenberger

Boris Golec

17th and 18th Century Painters from Višnja Gora, their Social Environment and Commissioners.

Franz Karl (Francesco) Faenzi, Franz Faenzi, Johann Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karl Ludwig Gentilli, Peter Straspurger, Franz Anton Nirenberger, Franz Xaver Nirenberger, Anton Nirenberger

1.01 Original scientific article

The paper analyses nine painters attested in Višnja Gora from 1644 to 1790. With the exception of two, all of the others were related, even though in only two cases were there two generations; a father and son in the Faenzi family in the 17th century, and a father and two sons in the Nirenberger family in the 18th century. Other family ties were created by marriage and two weddings to the painters' widows.

The painters working in Višnja Gora were not high-quality artists of their time, not even within Carniolan regional standards. The works of four of them are not preserved or have not been identified. The work of the oldest among them, Francesco Faenzi, is known only through written sources, while two gilded altars by Johann Jakob Menhard are preserved, and several works are also known by Anton Nirenberger who worked in Upper Carniola. All these painters were surpassed in quantity and quality by Franz Anton Nirenberger, whose paintings and the gildings of altars can be found in a wide geographical area of Carniola. He can be considered one of the better painters whose paintings followed the artistic development of the late Baroque. The paper also analyses the painters' financial situation and their integration in their social environment.

Keywords: painters, social context, art patronage, Višnja Gora, Faenzi family, Johann Jakob Menhard, Jakob Killer, Peter Straspurger, Nirenberger family

Renata Komić Marn

»Če bo hotel muzej pridobiti kaj boljših stvari, bo moral za nakup tvegati večje vsote.«

Nakupi za Narodni muzej na dražbi Szapáryjeve zbirke v Murski Soboti

1.01 Izvirni znanstveni članek

V letih 1930 in 1931 je v gradu Murska Sobota na skrajnem vzhodu Dravske banovine v Kraljevini Jugoslaviji potekala javna dražba. Razprodajali so premočno premoženje madžarskega državljana in veleposestnika grofa Ladislava Szapáryja, lastnika murskosoboškega gradu. Analiza dražbenega/prodajnega zapisnika, cenilnega kataloga in drugega z razprodajo povezanega gradiva prinaša dragocene podatke o grofovi zbirki in osvetljuje poti, po katerih so umetnine zapustile grad v Murski Soboti. Poleg tega postavlja izhodišča za ugotavljanje njihove poznejše usode in pogosto tudi sedanjega hranišča. Tako je bilo mogoče sestaviti popoln seznam predmetov iz Szapáryjevega gradu, ki jih je na dražbi leta 1930 nakupil Josip Mal, ravnatelj Narodnega muzeja v Ljubljani, in jih natančneje predstaviti. Čeprav se je Mal precej preneglil pri kupovanju in negospodarno porabil sredstva, ki jih je imel na razpolago, pa je bil izbor predmetov premišljen, daljnosežen in utemeljen, saj gre večinoma za izjemne umetnine, ki si zaslužijo več pozornosti, kot so je bile deležne doslej.

Ključne besede: Ladislav Szapáry (1864–1939), Josip Mal (1884–1978), dražbe, grad Murska Sobota, Narodni muzej Slovenije, starinsko pohištvo

Katarina Šmid

Orfej med živalmi na ptujskem Orfejevem spomeniku – upodobitev ekfrazo Filostrata Mlajšega?

1.01 Izvirni znanstveni članek

Prispevek obravnava osrednji prizor Orfeja med živalmi na Orfejevem spomeniku na Ptuj (rimska Petoviona) in njegovo ujemanje s sliko, ki jo opisuje Filostrat Mlajši v svojem delu *Eikóveç* in ki naj bi visela v neki zasebni galeriji v Neapolisu. Filostratova ekfrazo naj bi se ikonografsko ujemala z relativno redko zastopano skupino II b iz motivne klasifikacije Henrija Sterna, Orfej pa naj bi sodil v t. i. frigijski tip. Po Sternu je osnovni zgled za to skupino tabelna slika, ki jo opisuje Filostrat Mlajši, ali pa morebiti neka starejša slika, ki je vplivala nanjo. Kot najboljše primerjave so bili izpostavljeni mozaiki iz Blanzky-lès-Fismesa, neznane najdišča v severni Siriji

Renata Komić Marn

«If the museum wishes to obtain better things, it will have to risk higher sums.»

The Acquisitions for the National Museum at the Auction of the Szapáry Collection in Murska Sobota

1.01 Original scientific article

In 1930 and 1931, a public auction was held at the Murska Sobota Castle in the far east of the Drava Banate in the Kingdom of Yugoslavia. The movable property of the Hungarian citizen and landowner Count Ladislav Szapáry, the owner of the Murska Sobota Castle, was being sold off. The analysis of the sales records, auction catalogue and other materials connected to the auction, brings about valuable information about the Count's collection and illuminates the way through which the artworks left the castle in Murska Sobota. It also presents the starting point for finding out the items' subsequent fate and, oftentimes, their present location. It was thus possible to compile a complete list of the objects from Szapáry's castle, which Josip Mal, the director of the National Museum in Ljubljana, purchased at the auction in 1930, and present them in detail. Even though Mal acted rather hastily when buying the items and spent the means that were at his disposal, his selection of objects was deliberate, far-reaching and valid, since it primarily consists of exceptional works of art that deserve greater attention than they have received so far.

Keywords: Ladislav Szapáry (1864–1939), Josip Mal (1884–1978), auctions, Murska Sobota Castle, National Museum of Slovenia, antique furniture

Katarina Šmid

Orpheus among the Animals on the Orpheus Monument in Ptuj: An Echo of the Ekphrasis by Philostratus the Younger?

1.01 Original scientific article

The article discusses the central motif of Orpheus among the animals on the Orpheus monument in Ptuj (Roman Petovio) and its analogies with the imago that supposedly hung in a private gallery in Neapolis and was precisely described by Philostratus the Younger in his *Eikóveç*. Philostratus' ekphrasis should (regarding the classification of the motif by Henri Stern) match the relatively rarely represented group II b and Orpheus should belong to the type of the so-called Phrygian Orpheus. According to Stern, an archetype for the whole group would be the panel painting, described by Philostratus the Younger or perhaps the more ancient one that influenced his ekphrasis.

in Shahbe. Tudi nekatere živali, ki so upodobljene na Orfejevem spomeniku (lev, merjasec, volk, ovca, ptice), in drugi detajli (drevesne veje, ki se bočijo nad prizorom in na katerih sedijo ptice) so pri Filostratu izrecno omenjeni, glasbenikova drža pa se v vseh podrobnostih ujema tako s skoraj vsemi primerki iz skupine II b kot tudi s Filostratovo ekfrazo.

Ključne besede: Orfej, Orfejev spomenik, Orfej med živalmi, Filostrat Mlajši, Petoviona, ekfrazo, Imagines, Eikóves

Barbara Vodopivec

Restitucija predmetov kulturne dediščine iz Avstrije v Jugoslavijo po letu 1945

1.01 Izvirni znanstveni članek

Prispevek obravnava restitucijo predmetov kulturne dediščine iz Avstrije v Jugoslavijo po letu 1945. Ugotovitve predstavljajo podlago za nadaljnje umetnostnozgodovinske raziskave provenience. Prispevek izhaja iz kritične analize arhivskega gradiva, ki v tem kontekstu še ni bilo interpretirano in ki ga hranijo Arhiv Jugoslavije, Arhiv Republike Slovenije in Informacijsko-dokumentacijski center za dediščino Ministrstva Republike Slovenije za kulturo. V ospredje postavlja osvetlitev okoliščin, v katerih je potekala restitucija, rekonstrukcijo ključnih akterjev in ustanov ter oceno stopnje realizacije zahtevkov za vračilo predmetov kulturne dediščine, ki jih je proti Avstriji vložila Jugoslavija oziroma Slovenija. Pri tem izpostavlja vzroke za stanje in tako pogloblja razumevanje procesa restitucije. Odgovore vpenja v širši kontekst rekonstrukcije povojne Evrope, od vloge zaveznikov in političnega, zakonodajnega ter diplomatskega oblikovanja nove države Jugoslavije do soočenja Evrope z vojno škodo in s tem povezanega vzpostavljanja novih identitet ter doktrine varstva kulturne dediščine. Zaradi velikega obsega arhivskega gradiva se prispevek osredotoča na analizo dokumentov jugoslovanske strani.

Ključne besede: restitucija umetnin, provenienca, transfer predmetov kulturne dediščine, Ivan Kreft, restitucijska pogajanja, restitucijska delegacija, Jugoslavija, Zdenka Munk, Franjo Baš, Pavle Blaznik

The best comparisons so far were pointed out to be the mosaics from Blanzzy-lès-Fismes, from the unknown site in northern Syria, and Shahba. Interestingly, some of the animals (lion, boar, wolf, sheep, birds) and other details (branches with the sitting birds above the scene), especially mentioned in Philostratus' description, are also present in the Orpheus stele in Poetovio. Nevertheless, his posture also corresponds completely to almost all of the representatives of group II b, as well as to the Philostratus' ekphrasis.

Keywords: Orpheus, Orpheus Monument, Orpheus among the animals, Philostratus the Younger, Poetovio, ekphrasis, Imagines, Eikóves

Barbara Vodopivec

Restitution of Objects of Cultural Heritage from Austria to Yugoslavia after 1945

1.01 Original scientific article

The paper discusses the restitution of objects of cultural heritage from Austria to Yugoslavia after 1945. The findings present a basis for further art historical research of provenance. The paper is based on a critical analysis of archival sources kept in the Archives of Yugoslavia, the Archives of the Republic of Slovenia and the Heritage Information and Documentation Centre (INDOK Centre) of the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia, which have not yet been interpreted in this context. The paper focuses on the circumstances in which the restitution was carried out, crucial protagonists and institutions, and offers the quantitative analyses of the realization of restitution claims for objects of cultural heritage that were filed by Yugoslavia or Slovenia against Austria. The paper attempts to pinpoint the reasons for such a state and, thus, deepens our understanding of the restitution process. The answers are incorporated into the wider context of the reconstruction of post-war Europe, from the role of the allies, the political, legislative and diplomatic formation of the new state of Yugoslavia, to Europe facing war damage and the establishment of new identities as well as the doctrine of the protection of cultural heritage connected to the latter. Due to the abundance of surviving archival sources, the paper focuses on the analysis of the Yugoslav documents.

Keywords: restitution of artworks, provenance, transfer of cultural heritage objects, Ivan Kreft, restitution negotiations, restitution delegation, Yugoslavia, Zdenka Munk, Franjo Baš, Pavle Blaznik

Jure Volčjak

Cerkve goriške nadškofije na Kranjskem v času nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa.

1. del: Bistrski, gorenjski in metliški arhidiakonati

1.02 Pregledni znanstveni članek

V obsežnejšem članku, ki bo razdeljen na tri dele, bodo predstavljene cerkve goriške nadškofije na Kranjskem, ki so omenjene v vizitacijskih zapisnikih prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa (1752–1774). V prvem delu prikazujemo cerkve arhidiakonata kartuzije Bistre, gorenjskega arhidiakonata in arhidiakonata nemškega viteškega reda v Beli krajini. Na začetku članka so prikazani patrociniji oziroma titulature oltarjev na osnovi liturgične hierarhije, sledi predstavitev posameznih cerkva po začetni strukturi.

Ključne besede: cerkve, goriška nadškofija, 18. stoletje, Karel Michael grof Attems, Bela krajina, Kranjska, bistrski arhidiakonati, gorenjski arhidiakonati, metliški arhidiakonati

Jure Vuga

Podoba samogibljive skulpture malika, mehničnega čudesa ali »avtomata« na Kranjskem oltarju

1.01 Izvirni znanstveni članek

Na dveh ohranjenih lesenih tablah t. i. Kranjskega oltarja, krilnega oltarja župnijske cerkve sv. Kancijana v Kranju (Belvedere, Dunaj), sta upodobljena beg in mučeništvo svetnikov Kancija, Kancijana, Kancijanile in Prota, ki so pobegnili iz Rima in zavrnili čaščenje Jupitrovega kipa. Rumeno obarvan kovinski kipec malika na prizoru njihovega mučeništva je umetnik upodobil na zobatem kolesu, ki ob vrtenju povzroča zvončkanje kraguljčkov na štirih navpičnih oseh ob robovih kapitela. Slikarjev namen je bil poudariti poznavanje legendarnih zgodb o gibljivih skulpturah, ki zvonijo z zvonci, kot so *Salvatio Romae* (opisani v vodnikih za romarje, znanih kot *Mirabilia Urbis*). Z mehničnimi čudesi, ki so se razširila po Evropi v 15. in zgodnjem 16. stoletju, so najpogosteje opremili mestne ure in orgle. Mojster Kranjskega oltarja je zelo verjetno nekaj časa bival v Nürnbergu, kjer je na lastne oči videl še danes ohranjene gibljive figure, ki so del urnega mehanizma na pročelju tamkajšnje Marijine cerkve.

Jure Volčjak

The Churches of the Archdiocese of Gorizia in Carniola in the Time of Archbishop Karl Michael von Attems.

Part 1: The Archdeaconry of Bistra, Upper Carniola (Gorenjska) and Metlika

1.02 Review article

The churches of the Archdiocese of Gorizia in Carniola, mentioned in the visitation records of the first archbishop of Gorizia, Karl Michael von Attems (1752–1774), will be presented in an extensive article, which will be divided into three parts. The churches that stood in the archdeaconry of the Bistra Carthusian monastery, the archdeaconry of Upper Carniola, and the archdeaconry of the German Teutonic Order in Bela krajina will be presented in Part 1. The patrocina or the titlature of the altars are presented at the beginning of the article based on liturgical hierarchy, followed by introductions of individual churches according to the outlined structure.

Keywords: churches, Archdiocese of Gorizia, 18th century, Karl Michael von Attems, Bela krajina, Carniola, archdeaconry of Bistra, archdeaconry of Upper Carniola (Gorenjska), archdeaconry of Metlika

Jure Vuga

A Depiction of a Self-moving Sculpture of an Idol, a Mechanical Marvel or Automaton in the Krainburg Altarpiece

1.01 Original scientific article

Around 1500, the Master of the Krainburg Altarpiece produced two wooden panels, parts of a lavish Gothic altarpiece for the parish church of Saint Cantianus in Kranj (Germ. Krainburg), which are now kept in the Belvedere in Vienna. According to legend, the saints Cantius, Cantianus, Cantianilla and Protus escaping from Rome refused to worship a statue of Jupiter. In the scene of their martyrdom, the artist depicted a metal-like statuette on a cogwheel mechanism, which can be made to rotate, causing the ringing of the bells on the vertical levers along the four sides of the pedestal. The intention of the painter was to emphasize his acquaintance with legendary stories about moving statues with ringing bells, like the *Salvatio Romae* (described in guides for pilgrims known as *Mirabilia Urbis*). Mechanical figures spread around Europe in the 15th and early 16th century and were mostly part of municipal or church clocks and organs. The master of the Krainburg altarpiece had most probably lived in Nuremberg for some time and had seen moving figures as part of the clock mechanism on the façade of the Our Lady cathedral.

Ključne besede: poznogotsko slikarstvo, severna renesansa, mehanična čudesa, avtomati, tehnična zgodovina, Mojster Kranjskega oltarja, gotski malik, avtoportret, *Salvatio Romae*

Keywords: late Gothic painting, northern Renaissance, mechanical marvels, technical automata, history of technology, Master of the Krainburg Altarpiece, Gothic idol, self-portrait, *Salvatio Romae*

SODELAVCI CONTRIBUTORS

Izr. prof. dr. Boris Golec
ZRC SAZU,
Zgodovinski inštitut Milka Kosa
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana
boris.golec@zrc-sazu.si

Dr. Renata Komić Marn
ZRC SAZU,
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana
renata.komic@zrc-sazu.si

Doc. dr. Katarina Šmid
Univerza na Primorskem,
Fakulteta za humanistične študije
Titov trg 5
SI-6000 Koper
katarina.smid@fhs.upr.si

Dr. Barbara Vodopivec
ZRC SAZU,
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta
Novi trg 2
SI-1000 Ljubljana
barbara.vodopivec@zrc-sazu.si

Dr. Jure Volčjak
Arhiv Republike Slovenije
Zvezdarska 1
SI-1002 Ljubljana
jure.volcjak@gov.si

Dr. Jure Vuga
Kvedrova 16
SI-6000 Koper
jurevug@yahoo.com

VIRI ILUSTRACIJ

PHOTOGRAPHIC CREDITS

Boris Golec

- 1: J. W. Valvasor, *Topographia Ducatus Carnioliae Modernae*, Wagensperg 1679.
 2: © Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana (foto: Boris Golec).
 3, 6: © Nadškofijski arhiv Ljubljana (foto: Boris Golec).
 4, 5, 7: Boris Golec.
 8: © ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Ljubljana (foto: Andrej Furlan).

Renata Komić Marn

- 1, 8, 10–11, 13–16, 21: © Narodni muzej Slovenije, Ljubljana (foto: Tomaž Lauko).
 2, 9, 17–19, 23: © Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, fotodokumentacija OZUU NMS.
 3, 5–6, 12, 22: © INDOK center, Direktorat za kulturno dediščino, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Ljubljana (foto: France Stele).
 4, 7: © Fortepan / Budapest Főváros Levéltára (Mestni arhiv Budimpešta).
 20: *Vasárnapi Újság*, 55/2, 12. 1. 1908.
 24: © Narodna galerija, Ljubljana (foto: Bojan Salaj).

Katarina Šmid

- 1: © Musée d'art et d'archéologie de Laon, Laon (foto: Gilles Mermet).
 2: Laurence Vieillefon, *La figure d'Orphée dans l'antiquité tardive*, Paris 2003.
 3: Wikimedia Commons.
 4: © Museum August Kestner, Hanover (foto: Christian Tepper).
 5–6: © ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Ljubljana (foto: Andrej Furlan).
 7–8: © Steiermärkisches Landesarchiv, Graz.
 9: Franci Lazarini.
 10: © ZRC SAZU, Inštitut za arheologijo, fototeka.

Barbara Vodopivec

- 1: © Arhiv Jugoslavije, Beograd (foto: Barbara Vodopivec).
 2: © Arhiv Republike Slovenije, Ljubljana (foto: Barbara Vodopivec).
 3–4: © INDOK center, Direktorat za kulturno dediščino, Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Ljubljana.

Jure Vuga

- 1–3: © Österreichische Galerie Belvedere, Dunaj.
 4: © Fondazione Federico Zeri, Bologna.
 5: © ZRC SAZU, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta (foto: Andrej Furlan).
 6: © Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, fototeka Oddelka za umetnostno zgodovino.
 7, 8: © Narodna in Univerzitetna knjižnica, Ljubljana (foto: Jure Vuga).
 9, 10: © Bibliothèque Nationale, Pariz.

Vse pravice pridržane. Noben del te izdaje ne sme biti reproduciran, shranjen ali prepisan v kateri koli obliki oz. na kateri koli način, bodisi elektronsko, mehansko, s fotokopiranjem, snemanjem ali kako drugače, brez predhodnega dovoljenja lastnika avtorskih pravic (copyright).

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or otherwise, without prior permission of the copyright owner.

Za avtorske pravice reprodukcij odgovarjajo avtorji objavljenih prispevkov.

The copyrights for reproductions are the responsibility of the authors of published papers.

Vsebina • Contents

- Katarina Šmid, Orfej med živalmi na ptujskem Orfejevem spomeniku – upodobitev ekfrazе Filostrata Mlajšega? • Orpheus among the Animals on the Orpheus Monument in Ptuj: An Echo of the Ekphrasis by Philostratus the Younger?
- Jure Vuga, Podoba samogibljive skulpture malika, mehaničnega čudesa ali »avtomata« na Kranjskem oltarju • A Depiction of a Self-moving Sculpture of an Idol, a Mechanical Marvel or Automaton in the Krainburg Altarpiece
- Boris Golec, Višnjegorski slikarji 17. in 18. stoletja, njihovo socialno in naročniško okolje. Francišek Karel (Francesco) Faenzi, Franc Faenzi, Janez Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karel Ludvik Gentilli, Peter Straspurger, Franc Anton Nirenberger, Franc Ksaver Nirenberger, Anton Nirenberger • 17th and 18th Century Painters from Višnja Gora, their Social Environment and Commissioners. Franz Karl (Francesco) Faenzi, Franz Faenzi, Johann Jakob Menhard (Mönhardt), Jakob Killer, Karl Ludwig Gentilli, Peter Straspurger, Franz Anton Nirenberger, Franz Xaver Nirenberger, Anton Nirenberger
- Renata Komić Marn, »Če bo hotel muzej pridobiti kaj boljših stvari, bo moral za nakup tvegati večje vsote.« Nakupi za Narodni muzej na dražbi Szapáryjeve zbirke v Murski Soboti • "If the museum wishes to obtain better things, it will have to risk higher sums." The Acquisitions for the National Museum at the Auction of the Szapáry Collection in Murska Sobota
- Barbara Vodopivec, Restitucija predmetov kulturne dediščine iz Avstrije v Jugoslavijo po letu 1945 • Restitution of Objects of Cultural Heritage from Austria to Yugoslavia after 1945
- Jure Volčjak, Cerkve goriške nadškofije na Kranjskem v času nadškofa Karla Mihaela grofa Attemsa. 1. del: Bistrski, gorenjski in metliški arhidiakonat • The Churches of the Archdiocese of Gorizia in Carniola in the Time of Archbishop Karl Michael von Attems. Part 1: The Archdeaconry of Bistra, Upper Carniola (Gorenjska) and Metlika

ISBN 978-961-254-859-9

25 €

9 789612 548599 >